

Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:
Katonáné Fülöp Gabriella hatósági irodavezető
Semperger Katalin intézményvezető

...../2023

Beszámoló
az önkormányzat 2022. évi gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal.

Az értékelést meg kell küldeni a Heves Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának, mely a kézhezvételtől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja ezen javaslatokat, és állásfoglalásáról, illetve ennek kapcsán tett intézkedéseiről tájékoztatást ad.

A Gyer. 10. számú mellékletében előírtak szerint a beszámolóban bemutatásra kerülnek:

- az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer,
- a település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsőde,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.

A beszámoló 1. melléklete a jegyző gyámhatósági munkáját, a 2. melléklet a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátás munkájáról szóló beszámolót tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült beszámolót szíveskedjék megtárgyalni és a következő határozati javaslatokat elfogadni.

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a jegyző 2022. évi gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2023. május 31. (a Kormányhivatal részére történő megküldésre)

Felelős: Hatvan város jegyzője a Hatósági Iroda útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a Szociális, Gyermejjóléti és Egészségügyi Szolgálat 2022. évi gyermejjóléti feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2023. május 31. (a Kormányhivatal részére történő megküldésre)

Felelős: Hatvan város jegyzője a Hatósági Iroda útján

Hatvan, 2023. április 20.

dr. Kovács Éva
jegyző

Hatvan

JÖVŐNK ÖRÖKSÉGE

BESZÁMOLÓ

Hatvan Város Önkormányzata 2022. évi gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról

Bevezető

A gyermek- és ifjúságvédelem rendszerének áttekintéséhez nélkülözhetetlen a gyermek és az ifjúsági jogi fogalmának vizsgálata.

A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény szerint az Egyezmény vonatkozásában gyermek az a személy, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.

A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) az életkori megközelítést alkalmazza, és az alábbiak szerint határozza meg a gyermek fogalmát. „a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorú”.

(2:10. § (1) Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.)

Az Alaptörvény több helyen tesz említést a gyermekekről, az alaptörvény kimondja: „Magyarország védi ... a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját.”

A gyermekvédelem és a közigazgatás összefüggései szempontjából lényeges a gyámhatóságok, mint közigazgatási hatóságok tevékenysége. A gyermekvédelem és a gyámügy egymással összefüggő fogalmak, mert a gyermekek hatósági védelme nagyon fontos területe a gyámhatóságok tevékenységének. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 2020. január 1-től hatályos módosítása több feladat tekintetében újra a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörét határozta meg.

A gyámügyi igazgatás célja a gyermekek és a gondnokság alá helyezett személyek törvényben foglalt jogainak, érdekeinek érvényesítése. Ezen ügyek sok esetben igényelnek személyes eljárást és nyilatkozatot az ügyfelek részéről. (kapcsolattartás, kiskorú házasságkötésének engedélyezése, örökbefogadás, családvédelmi koordinációs feladatok stb.)

A gyermekvédelem a gyermekek érdekében (gyermek érdekét figyelembe véve) végzett tevékenység. A gyermekvédelem fogalmára vonatkozóan a XXI. század elején számos (jogi, szociológiai, pedagógiai stb.) meghatározás ismeretes és elfogadott a társadalomtudomány egy-egy ágában.

A közigazgatási jog (tudomány) az alábbiak szerint definiálja a gyermekvédelmet: Tágabb értelemben gyermekvédelmen értendő minden olyan tevékenység, amelyet a gyermek érdekében a család, az óvoda, az iskola, a munkahely, illetve a társadalom bármely intézménye tesz. (pl. kedvezmények, juttatások, intézményi ellátás stb.) Szűkebb értelemben a gyermekvédelem azt az állami feladatot jelenti, amely a különleges védelemre szoruló gyermekek érdekeit óvja hatósági eszközökkel.

A törvényi meghatározásból következik a gyermekvédelem alábbi felosztása: Az általános gyermekvédelem a gyermekek családban történő nevelésének támogatását, a veszélyeztetettségének a megelőzését jelenti.

Ez a megelőző tevékenység döntő részben az oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózatban (esetenként civilszervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok komplex együttműködésén alapul. A speciális gyermekvédelem az árva, elhagyott, veszélyeztetett különleges, fokozott védelmét garantálja. A családból kiemelt gyermek teljes körű ellátását az un. intézményes gyermekvédelem biztosítja. (Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, gyermek- és lakásotthonok, hivatásos nevelőszülők, valamint javítóintézetek.

A gyermekekről való gondoskodás a család és az állam tevőleges kötelezettségeit jelenti, mégpedig szűkebb értelemben vett szolgáltatáshoz való jogot alapozza meg. A gyermeket a védelem elsősorban a családja részéről illeti meg, a gyermekekről való gondoskodás a család és az állam feladata.

A gyermekvédelmi szakellátást igénybevételét minden esetben megelőzi az önkéntes ellátásokon alapuló gyermekjóléti rendszer. Az egymásra épülő rendszerek a családi típusú nevelésre helyezik a hangsúlyt és azokat a megoldásokat állítják előtérbe, amelyekkel megelőzhető a gyermek családból való kiemelése, illetve amelyek a családba történő visszahelyezését segítik elő. Az ellátórendszer kiindulópontja, az önkéntes igénybevétel, illetve a család többirányú támogatása, amelynek feltételrendszere úgy került kialakításra, hogy az alkalmas legyen a család összetartására.

A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelői szolgálat a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. E szerveknek a gyermek érdekében szorosan együtt kell működniük.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

A beszámoló tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete előírt az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira
- az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a bölcsődei ellátást,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait,
- a jövőre vonatkozó javaslatokat, célokat,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számát az általuk elkövetett bűncselekményeket a bűnelkövetés okait,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés elemeit.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait meghatározó jogszabályok:

Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke kimondja:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

Külön rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben került meghatározásra:

”13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: (...) az óvodai ellátás; gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások; (...).

2. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényben került meghatározásra:

”1. § (1) Az állam – önmagukban vett méltóságuk és értékük miatt is – védi a család és a házasság intézményét.

(2) A rendezett családi viszonyok védelme különös jelentőséggel bír a testi, a szellemi és a lelki egészség megóvása érdekében.

2. § (1) A családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszerrel elkülönül. Az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások formájában. Az állam törekszik arra, hogy a kiskorú gyermeket nevelő családok számára az otthonteremtés és a lakhatás feltételeit biztosítsa.

4. § (2) Az állam a kiskorú gyermek napközbeni gondozásához, felügyeletéhez kapcsolódó, a családok igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások nyújtásával segíti a gyermeket nevelő szülő foglalkoztatásban való részvételét.

A 3. pontban a szülői kötelezettségek és jogok, míg a 4. pontban a családban élő gyermek kötelezettségei és jogai kerültek meghatározásra.”

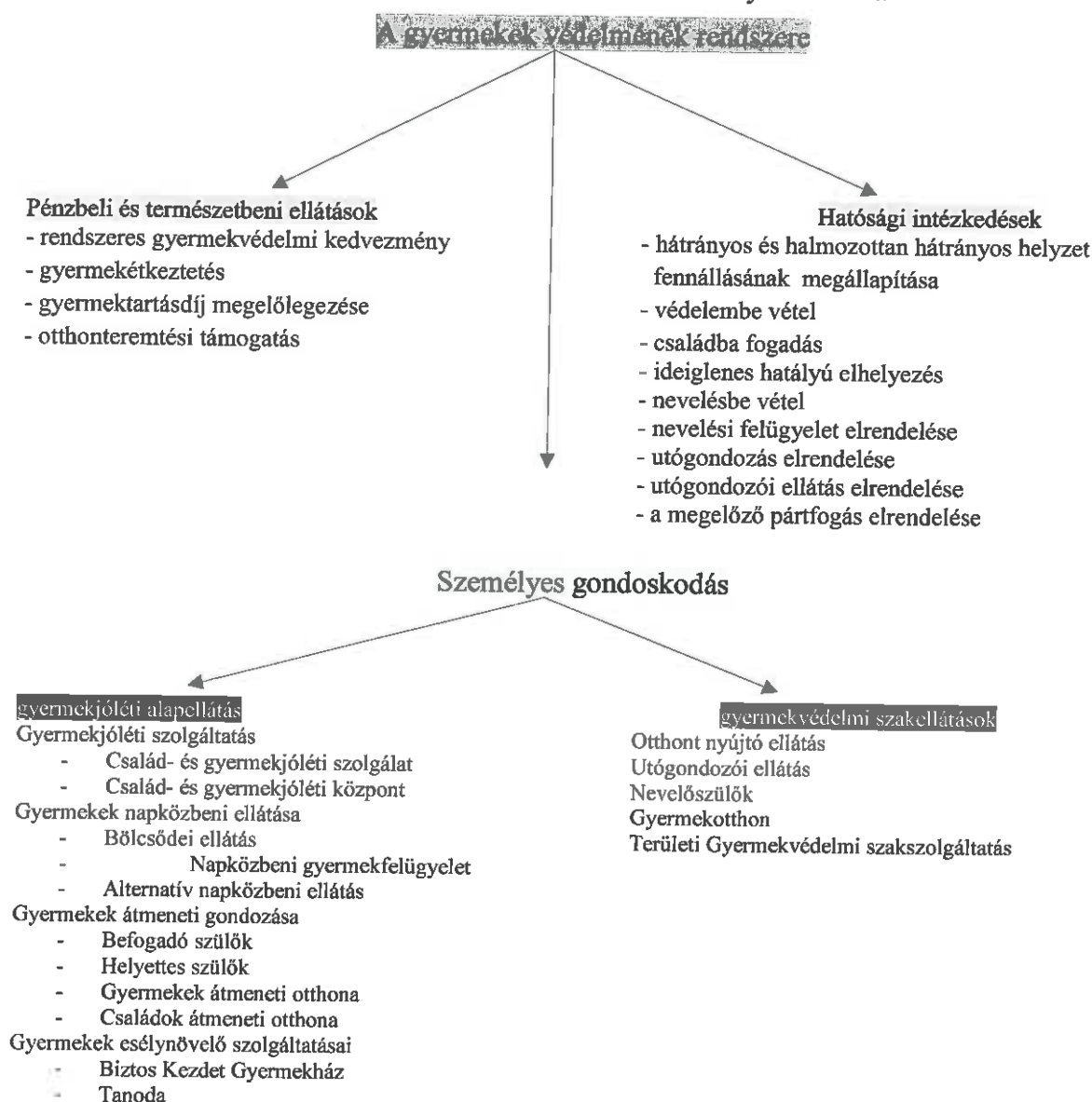
3. A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint (...) a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A Gyvt. II. Fejezete magában foglalja az alapvető jogokat és köteleességeket: gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és köteleességek, a III. Fejezet pedig tartalmazza a gyermekek védelmének rendszerét.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer

A Gyvt. 14. §-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

(3) A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

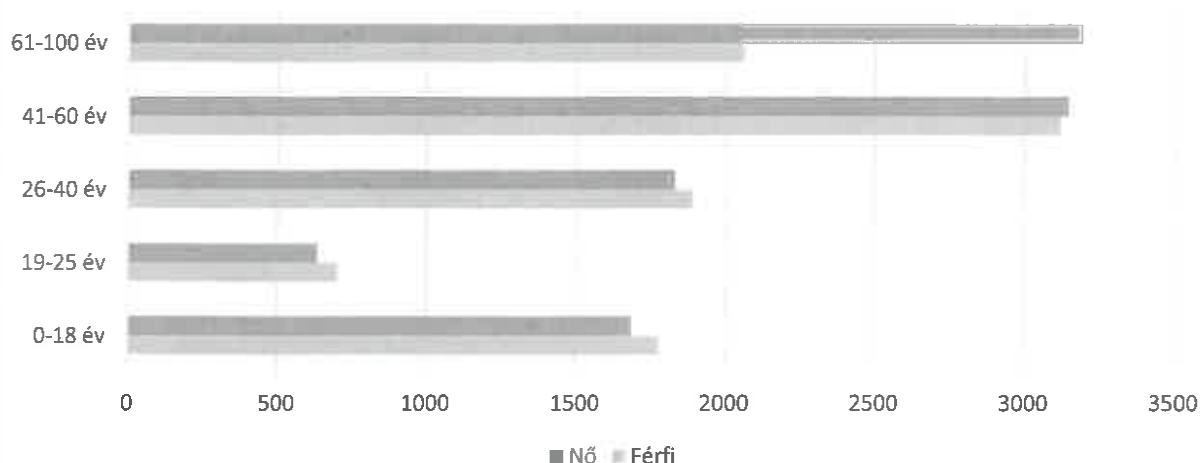
Hatvan Város Önkormányzatának 2022. január 1. és 2022. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Hatvan város állandó lakosainak száma 2022. december 31-i legyűjtés alapján 20044 fő. Ebből 0-18 év közötti kiskorúak száma 3467 fő.

A lakosság nemek és korcsoportok szerinti megosztásából látható, hogy eltérő a férfiak és a nők születési és halálozási aránya. Több fiú születik, mint lány és ez az arány a gyermek és fiatalkorban meg is marad. Azonban a férfiak halandósága nagyobb, ezért kb. 40 éves kortól fokozatosan többségbe kerülnek a nők.

**Hatvan város lakossága nemek és korcsoportonkénti bontásban
2022. év**

A népesség adatai az elmúlt 5 évben az alábbiak szerint változott:

Népesség alakulása 2018-2022

A diagram adataiból megállapítható, hogy a város lakosságszáma kismértékben csökkent.

2022. évben Hatvan városban összesen 741 gyermek született, ebből Hatvanban állandó lakóhellyel rendelkező: 167 gyermek.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek jogán megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeit a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II.29.) önkormányzati rendelet, illetve a 2022. július 2-ától hatályos, a helyi gyermekvédelemről szóló 16/2022.(VII.1.) új önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) tartalmazza. A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze, és csökkentse a gyermekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyermeket kizárólag rossz anyagi helyzete miatt kelljen kiemelni a családból.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetbeni ellátás, amelyhez számos, egyrészt a Gyvt.-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmény társul.

A kedvezmény megállapítása jövedelemhez kötött, 2022. szeptember 9-ig abban az esetben volt megállapítható, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145 %-át, ha a gyermeket egyedülálló, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos. A támogatás a fenti feltételek fennállása esetén nagykorú gyermek részére is megállapítható, ha kérelmező önálló keresettel nem rendelkezik, és nappali oktatásban vesz részt. A fenti eseteken kívül a támogatás abban az esetben állapítható meg, ha a családban az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135 %-át nem haladja meg. 2022. szeptember 10-től a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendelet, majd a veszélyhelyzet során kiadott kormányrendeletek hatálybalépéséről és veszélyhelyzeti intézkedésekről szóló 425/2022. (X. 28.) Korm. rendelet előírásai alapján a 180%, illetve 165 % lett a figyelembe vehető jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegét alapul véve.

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2022. évben 28.500,- Ft, ennek megfelelően az értékhatár 2022. szeptember 09-ig 41.325,- Ft/fő (2022.szeptember 10-től 51.300,- Ft/fő), illetve 2022. szeptember 09-ig 38.475,- Ft/fő (2022.szeptember 10-től 47.025,- Ft/fő) volt.

2023. január .01-től az emelt jövedelemhatár maradt, de be lett építve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19.§-ába és az öregségi nyugdíj legkisebb összege helyett szociális vetítési alap megnevezést használjuk.

Az átmeneti törvény 96.§ (1) bekezdés és a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény hatálybalépésére tekintettel egyes törvények eltérő alkalmazásáról szóló 647/2021. (XI.30.) Kormányrendelet 8/A. § (1) bekezdésére tekintettel - a COVID miatt - 2022. augusztus 31-ig meg lett hosszabbítva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet jogosultsága

A Gyvt. rendelkezése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés és óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók az étkezést térítésmentesen vehetik igénybe. 50 % térítési díjat kell fizetni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő középiskolai évfolyamon tanuló diákoknak.

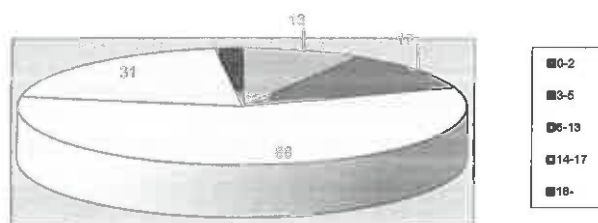
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2021. év	2022. év
254 fő	152 fő

A két év adatainak összehasonlítása a létszám tekintetében csökkenést mutat. Ennek oka elsősorban az, hogy a koronavírus-járvány miatt 2022. augusztus 31-ig meghosszabbodott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. Ezt követően pedig a továbbfolyósításhoz ismételt kérelmet kellett benyújtani, és volt, aki nem nyújtott be kérelmet, valamint a megnövekedett bérék miatt már nem fértek bele az ellátásba.

Az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre benyújtott kérelmek vonatkozásában elutasításra nem került sor.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek száma életkori megoszlás szerint:

A tartós beteg gyermekek száma: 5 fő (6-13 év 4 fő, 14-17 év 1 fő)

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága augusztus 1-jén és november 1-jén fennáll, ebben a két hónapban a települési önkormányzat jegyzője 6.000,- Ft alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján augusztus 1-jén illetve november 1-jén fennáll augusztus és november hónapban gyermekenként 6.500,- Ft emelt összegű pénzbeli támogatás folyósít.

2022. évben augusztus hónapban 251 gyermek részére alap- és emelt összegű, november hónapban 148 gyermek részére alap- és emelt összegű támogatás került kifizetésre.

A támogatások kifizetése augusztus és november hónapban a szülő/családba fogadó gyám/nagykorúvá vált gyermek lakóhelyére vagy tartózkodási helyére posta útján került kézbesítésre.

2.2. Települési támogatás gyermek nevelése jogán

A gyermekek jogán nyújtható települési támogatás megállapításának szabályait a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II. 29.) önkormányzati rendelet illetve a 2022. július 2-ától hatályos, a helyi gyermekvédelemről szóló 16/2022.(VII.1.) új önkormányzati rendelet tartalmazza.

E rendelet értelmében támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160 %-át, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve 3 vagy több gyermeket nevelő, illetve tartósan beteg gyermeket nevelő család esetében a 180 %-ot, nyugellátásban részesülő szülő esetében a 170 %-ot. A 2022. évben 44 gyermek (25 család) részesült támogatásban, e célra felhasznált összeg 256 eFt volt.

Gyermekek jogán nyújtható települési támogatás megállapítására benyújtott kérelmek közül elutasításra nem került sor.

3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésről Hatvan Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde saját konyhával biztosítja a gyermekek étkeztetését. Az önkormányzat - az óvodák, általános iskolák, az Heves Megyei Szakképzési Centrum Damjanich János Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiuma, a Hatvani Bajza József Gimnázium vonatkozásában - a Hatvani Közétkeztetési Kft. által működtetett konyha által elkészített ételt kiszállítással – helyszínen melegítő konyhas rendszerrel - biztosítja a gyermekek étkeztetését.

A gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek és tanulók – a középiskolai létszámban 18 éven felüli fiatal felnőttek is vannak - **2022. év normatív elszámolása** az alábbiak szerint alakult:

Étkező gyermekek száma (fő)				
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
51	540	1165	80	1386

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	22	156	622	46	846
50%-os kedvezményben részesül	0	0	400	34	434
100%-os kedvezményben részesül	29	384	143	0	556
Mindösszesen	51	540	1165	80	1836

A kollégiumi férőhelyek száma 100, az ellátást igénybe vevők száma: 18 fő, akik étkezést is kapnak. Ebből 50 %-os kedvezményben 7 fő részesül, a többiek teljes térítési díjat fizetnek.

Hatvan város területén működik még a Hatvani Lesznai Anna Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény is. Az intézményben 93 gyermek étkezik, ebből 50%-os kedvezményben részesül 63 fő, 100%-os kedvezményben részesül 30 fő. Ezen intézménybe nemcsak hatvani lakosú gyermekek járnak és étkeznek, hanem a kistérségi településekről bejáró gyermekek is.

Hatvan város területén működik – de a fenntartó nem Hatvan Város Önkormányzata - középiskolai intézményként a Grassalkovich Antal Baptista Szakközép Iskola, Technikum és Szakiskola, a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Gimnázium, Technikum és Felnőttek Általános Iskolája, valamint a Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium, mely iskolákban gyermekétkeztetés igénybevételére nincs lehetőség.

Hatvan városban működő közoktatási intézmények gyermekétkeztetését nemcsak hatvani gyermekek, tanulók, hanem a környező településekről bejáró gyermekek, tanulók is igénybe veszik. A fenti adatokban tehát az intézményekben étkezést igénybe vevő gyermekek létszáma található, lakóhelytől függetlenül.

3.1. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 2016. január 1-től hatályos 21/C. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A városban a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően került megszervezésre a szünidei gyermekétkeztetés.

2022. évben szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők száma:

	szünidei napok száma	étkeztetett gyermekek száma
Tavaszi szünet	2	5
Nyári szünet	55	10
Őszi szünet*		
Téli szünet	11	6

* a 2022/2023. tanév rendjére alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 368/2022. (IX. 29.)

Korm.rendelet 1. § (4) bekezdése alapján a tanévben az őszi szünet nem adható ki

Az étkezés zavartalan lebonyolítását a Hatvani Közétkeztetési Kft. végezte. A szülők a gyermekek ebédadagjait a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola valamint a Hatvani 5. Számú Általános Iskola konyháján vehették át.

2022. évben, a bölcsőde 20 munkanapon tartott zárva, szünidei gyermekétkeztetésben 1 gyermek részesült.

A város óvodáiban az iskolai szünetek idejére is biztosítják az óvodai gyermekfelügyeletet.

3.2. Az Önkormányzat a kötelező feladatain túlmenően önként vállalt feladatként:

a) 2019. évben Hatvan város Önkormányzata első alkalommal rendelkezett az általános iskolai tanulmányokat kezdő gyermekek támogatásáról. A 2019. évben népszerűvé vált támogatási forma

2022. évben ismételten bevezetésre került. Egyszeri 5.000,- Ft összegű támogatásban részesültek azok a szülők, akiknek gyermekei az általános iskola első osztályát a 2022/2023. tanévben első alkalommal kezdték meg, legalább egy éve Hatvanban állandó lakcímmel rendelkeztek és életvitelszerűen a településen éltek. A támogatást 39 fő vette igénybe, melynek pénzügyi vonzata 195 eFt volt.

b) 2022. évben ismételten bevezetésre került a gyermeket nevelő családok támogatása is, amelyet az a kiskorú gyermeket nevelő kérelmező vehetett igénybe, aki legalább egy éve hatvani állandó lakcímmel rendelkezett, valamint egyedülálló és a havi nettó jövedelme nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500 %-át, vagy családos és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át.

Ezt a támogatást 68 fő vette igénybe, melynek pénzügyi vonzata 1.000 eFt volt.

c) Az önkormányzat úszásoktatást biztosított óvodai nagycsoportok valamint általános iskolás tanulók számára, a 2022. évben 4617 fő részére 13.497.687,- Ft összegben;

d) A felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók részére a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszeren keresztül nyújt támogatást, 2022. évben 9 hallgatónak 225.000,- Ft összegben;

e) Felsőoktatási intézményben tanulók ösztöndíj-támogatásban részesülhetnek; 2022. évben 25 fő részére került támogatás kiutalásra, 4.000.000,- Ft összegben;

f) Helyi rendelet alapján Hatvan városban lakó újszülöttek részére életkezdési támogatást biztosít az önkormányzat, a 2022. évben 62 gyermeknek 2.480.000,- Ft összegben;

g) Az önkormányzat nyelvvizsga díjának visszatérítését biztosítja, azon általános iskolások számára, akik a 8. osztály befejezéséig sikeres alapfokú A, B vagy C típusú középfokú, vagy felsőfokú nyelvvizsgát tesznek, a 2021. évben egy vizsgázónak 66.000,- összegben;

h) A hátrányos helyzetű középiskolás tanulók részére meghirdetett Arany János tehetséggondozó programban 2022. évben 1 fő vett részt, melynek költsége: 36.000,-Ft.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetés megszüntetését, illetve a családjából

kiemelt gyermek elhelyezését. *A személyes gondoskodás nyújtása és igénybevétele* kapcsán a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályai határozzák meg mindazokat a közös elemeket, amelyek a szolgáltatási minimum biztosításához, a személyes gondoskodás biztonságos működéséhez, valamint a szociális szolgáltatások, ellátások nyújtásának személyi, tárgyi és szakmai feltételeinek egységes érvényesüléséhez szükségesek.

A személyes gondoskodás biztosításával kapcsolatban azonban vannak olyan speciális kérdések, amelyek a helyi viszonyok és működési jellegzetességek alapján, a fenntartó által kerülnek meghatározásra a Gyvt. felhatalmazása alapján.

Hosszú ideig a helyi önkormányzatok ellátási kötelezettsége érvényesült kizárólagosan, majd ezt követően elsődlegesen a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások terén. Ebből adódóan az állami fenntartók tekintetében a feladatkör meghatározása is elsősorban az önkormányzatok sajátosságait tükrözik. Ide értendő elsősorban az önkormányzati rendelet megalkotásának lehetősége, amelyben a helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi viszonyoknak, adottságoknak és igényeknek megfelelően rendelkezhet azokról a kérdésekről, amelyek településenként különbözőek. Az önkormányzati rendelet kihirdetésére vonatkozó, az Mötv.-ben meghatározott szabályok egyben azt is biztosítják, hogy a személyes gondoskodás helyi nyújtásával kapcsolatos közérdeklődésre számot tartó információk eljussanak a lakosság széles köréhez, így a gyermekjóléti szolgáltatásokat, ellátásokat igényelni kívánó személyekhez is. Az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos módon kell kihirdetni, a saját honlappal rendelkező önkormányzat a rendeletét a honlapján is közzéteszi. A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter gondoskodik az önkormányzati rendeleteknek az erre a célra fenntartott honlapon történő közzétételéről, tehát az online közzététel és elérhetőség már valamennyi önkormányzati rendelet esetében megvalósul.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról a rendeletet a fenntartó önkormányzat alkotja meg.

A rendelet tartalmi elemeit a Gyvt. 29. § (2) bekezdése határozza meg.

Ennek megfelelően, ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat rendeletben szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit. Más törvény, mint a Gyvt. nem határoz meg ilyen irányú korlátozást, így a fenntartó önkormányzat a Gyvt. 94. §-a szerinti feladataira tekintettel, az ott meghatározott kötelezettségei teljesítése mellett szabadságot élvez a helyi ellátási formák kialakítása terén.

Szintén önkormányzati rendeletben szükséges meghatározni az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját és a kérelem elbírálásának szempontjait, az intézményvezető hatáskörében - külön eljárás nélkül - biztosítható ellátásokat, az ellátás

megszűnésének eseteit és módjait, valamint a fizetendő térítési díjak mértékét, csökkentésének és elengedésének eseteit, módjait. Tekintettel arra, hogy a jogforrási hierarchia szerint az önkormányzat rendelete nem lehet ellentétes törvénnyel, a térítési díjak megállapításának Gyvt. szerinti szabályait az önkormányzati rendelet megalkotása során is figyelembe kell venni. Utóbbi szempontból szintén lényeges a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gytr.) amely a térítési díj fizetésével kapcsolatos általános szabályokon túl az egyes ellátási formákkal kapcsolatos részletes szabályokat is meghatározza. A rendelet olyan szempontból is releváns, hogy a Gyvt. és az Mőtv. általános szabályai mellé kimondottan a térítési díjak meghatározásának vonatkozásában kiegészítő szabályokat tartalmaz az érintett lakosságnak az önkormányzati szabályozásról való megfelelő tájékoztatása kapcsán.

A városban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Család- és gyermekjóléti központ
- Gyermek napközbeni ellátása
 - Bölcsőde
- Gyermek átmeneti gondozása
 - Gyermek átmeneti otthona – Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulással kötött szerződés alapján egy gyermek részére

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat

- Bölcsődei ellátás
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Család- és gyermekjóléti központ

Önkormányzat által fenntartott intézmények

- Óvoda (Újhatvanban: 3, Óhatvanban: 4)

A gyermekjóléti feladatok közül a gyermekek napközbeni ellátásában a nevelési, oktatási intézmények is közreműködnek, melynek működését alapvetően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza. Az itt folytatott gyermekjóléti tevékenység szervesen kapcsolódik a közoktatási feladatokhoz. Az óvodák, iskolák vezetőivel és gyermekvédelmi felelőseivel kialakult és jól működik a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálatnak adott esetekben jelzéssel élnek.

A 2. melléklet tartalmazza a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat **bölcsődei ellátás, a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozása** terén végzett gyermekjóléti tevékenységét.

5. A felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett

szakmai ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai

2022. évben a felügyeleti szervek részéről - a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen – történt szakmai ellenőrzés.

A Heves Vármegyei Kormányhivatal a HE/SZGY/00757-8/2022. ügyszámon küldte meg összefoglaló értékelését az ellenőrzés tapasztalatairól. Az ellenőrzés kiterjedt a személyi és tárgyi feltételeken túlmenően az alábbi szakmai tevékenységek vizsgálatára:

- 1.) A gyermekvédelmi törvénybe foglalt gyermekjóléti ellátások biztosítása,
- 2.) A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó ügyek:
 - a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) pénzbeli ellátás,
 - c) hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
 - d) nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele,
 - e) gyermek családi jogállásának rendezése érdekében a gyermek családi- és utónevének megállapítása,
 - f) kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársként való részvételéhez való hozzájárulás,
 - g) ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülő adatainak megállapítása,
 - h) a PTK. 4:151 §-ában meghatározott gyámhatósági névmegállapítás,
- 3.) A gyámhivatali hatáskörbe tartozó ügyek előkészítésében való közreműködés.

A Kormányhivatal az 1-3.) pontok vonatkozásában a jogszabályok hatályosulásának, az anyagi- és eljárásjogi szabályok betartásának ellenőrzését végezte.

A lefolytatott ellenőrzés eredményeképpen a Kormányhivatal megállapította, hogy „Hatvan Város Önkormányzat jegyzőjének gyámhatósági ügyintézése magas színvonalon, a hatályos jogszabályi rendelkezések betartása mellett történik”.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A szociális és gyermekvédelmi ellátó rendszer működése kapcsán az Önkormányzat igen nehéz helyzetben van. A megoldandó gondok, problémák összetettek, komplex kezelést igényelnek. Az ellátások, juttatások célzottan a családi kötelék erősítését, a családban élés segítségét kell, hogy szolgálják. Preventív szemléletre van szüksége, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek.

Továbbra is elsődleges feladatnak tekintjük a jelzőrendszerek közötti hatékony együttműködést, amely jelenleg jól működik a városban. A rendszeres jelzőrendszeri megbeszéléseken minden érintett aktívan részt vesz, így a problémák kezelhetővé válnak.

A bölcsődei szülői fórumon minden alkalommal részt vesz a fenntartó által delegált személy, így a problémák eljutnak a fenntartóhoz. Ezeknek köszönhető, hogy a városban a gyermekekkel kapcsolatos problémák nem maradnak feltáratlanok.

A Hatvani Polgármesteri Hivatalban a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos feladatokat a Hatósági Irodán belül az Általános Igazgatási Osztály látja el. Így közelebb kerül egymáshoz a gyermek- és felnőttvédelem, megteremtve annak lehetőségét, hogy az arra rászoruló családok problémáit komplexebben, racionálisabban lehessen kezelni.

7. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának és okainak bemutatása

Az előforduló bűncselekmények fajtái, előfordulása:

Az illetékességi területünk központjában található Hatvan városában élő fiatal, és gyermekkorú tettesek által elkövetett bűncselekmények száma nem emelkedett a tavalyi adatokhoz képest. Általuk leggyakrabban elkövetett bűncselekmény a zaklatás, mely élet és testi épség elleni fenyegetéssel valósítanak meg.

Az általános iskola 6. osztályától kezdve a kiskorúak körében jellemző a kiközösítéssel, folyamatos háborgatással elkövetett zaklatás, melyek nagy része az internetes közösségi médiában valósul meg. A gyerekek nem is gondolják át azt, hogy ha valakit megfenyegetnek, szidalmaznak az internetes felületeken, azzal bűncselekményt követnek el, ők maguk csínynek tekintik ezeket a cselekményeket. A zaklatás bűncselekmény magánindítványra üldözendő cselekmény, a rendőri tudomásszerzés nem biztosítja a büntetőeljárás megindítását.

Második helyen a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó szabálysértési vagy kisebb értékre elkövetett lopások állnak. Ezek leginkább alkalmi és bolti lopások, illetve jogtalan elsajátítások, amikor a sértett hátrahagyott értékét a megtaláló nem adja le. Az alkalmi lopások nagy része készpénz megszerzésére irányulnak. A nagyobb vagy jelentős értékű kárt okozó vagyon elleni bűncselekmények előfordulása az illetékességi területünkön nagyon ritka, ahogyan a kiskorúak által dolog elleni erőszakkal elkövetett úgynevezett betöréses lopások is.

A harmadik helyen a kábítószerrel, pszichoaktív anyaggal kapcsolatos bűncselekmények állnak, melyek

kapcsán kiemelendő, hogy a kiskorúak körében nem találoztunk terjesztői magatartással, a bűncselekményt az anyagok megszerzésével követik el.

Negyedik helyen az ún. erőszakosabb elkövetési magatartású, testi sértések és garázdaságok állnak, amelyek bizonyos kulturális szférában nevelkedett gyerekeknél teljesen elfogadott módja a nézeteltérések rendezésének. Ezen bűncselekmények leginkább a középfokú oktatási intézmények, illetve szórakozóhelyek közelében valósulnak meg.

Az utóbbi években megváltozott az állampolgárok vásárlási szokása, előszeretettel használják ezen tevékenységre az internetet, ennek következménye, hogy ezen felületen elkövetett csalások száma évről évre növekszik. Ezen bűncselekményekben a fiatalok korosztály is érintett sértettként. Meg kell említeni a gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetését is. Sokszor a fiatalok nincsenek tisztában azzal, hogy a köznyelvben pedofiliaként ismert vonzalom, nem egyenlő a gyermekpornográfia elkövetésével, és olykor akarattal, olykor akaratlanul elkövetik, vagy elszenvedik ezt a bűncselekményt, amely bármely 18 év alatti személy sérelmére elkövethető, ha róla szexuális izgalom felkeltésére alkalmas kép, vagy videófelvételt készítenek, átadnak, birtokolnak.

Utolsó helyen a súlyosan erőszakos vagyon elleni bűncselekmények állnak. Ilyen a rablás, amely nagyon alacsony számban fordul elő. A fiatalok itt inkább sértetti oldalon jelentek meg, de területünkön sajnálatos módon előfordult fiatalok általi elkövetés is, azonban a gyanúsított fiatalok nem az illetékességi területünkön lakó volt. Ezek a bűncselekmények javarészt a tömegközlekedési eszközök indulási, érkezési helyéhez koncentrálódnak, így nagy szükség lenne ezen helyszínek kamerákkal való felszerelésére.

Az elkövetők jellemzői:

A bűncselekményeket elkövető fiatal- és gyerekkorúak jellemzően az iskolában lemaradással küzdenek.

Viselkedésük már általános iskolában is nagyon problémás. A középszintű oktatásba, leginkább szakiskolába eleve túlkorosan (16-18 évesen) kerülnek be és ott az alacsony követelményszintek ellenére folyamatosan bukácsolnak. Sokan közülük 16 éves korukban hiányzások, vagy fegyelemsértések miatt kiesnek az oktatási rendszerből.

Motivációjuk a tanulásra elenyésző, a bűnözéssel kereshető jövedelem, illetve az "influenzakeredés" sokkal kecsegtetőbb, mint a polgári szakmák valamelyikének elsajátítása, esetleg továbbtanulás. Sok fiatalok a szociális segélyek miatt jár iskolába, mások azért, mert baráti társaságuk ott megtalálható.

Családi háttérük rendezetlen, gyakori az úgynevezett "csonka család"-ban történő nevelkedésük. Az alapvető értékrendet nem kapják meg.

Sokszor tapasztaljuk, hogy a felnőtt korú családtagok bűnöző életmódot folytatnak, ez áll "példaként" a gyerekek előtt.

A csonka családokban az egyedülálló szülő a megélhetésük biztosításának érdekében rengeteget dolgozik, a gyermekekre nem jut elég ideje, így azok elhanyagolttá válnak.

A rossz szülői példa minden esetben tetten érhető. Persze nem mondható el, hogy minden bűnelkövető fiatal ezekből a családokból kerül ki, azonban rendezett családi körülmények mellett kevés az esélye, hogy a fiatal bűncselekmény elkövetőjévé váljon.

A család általi pozitív értékrend átadás, valamint a szeretet és megbecsültség érzése a gyereket, mind tanulmányaiban, mind szabálykövetésében megerősíti és a jogszabálysértő kilengéseket megakadályozza.

A gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetők visszaesése a pszichoaktív anyaggal visszaélések, a testi sértések, garázdaságok elkövetésében figyelhető meg leginkább.

Nagy szerepet játszik ezekben az impulzivitás. A pszichikai ellenállás csekély mértéke, és a hirtelen düh és stresszhelyzet kezelésére való képtelenség.

A legtöbb bűncselekmény gyökere a neveltlenségből, szülői útmutatás hiányából, és abból a nyugtalanságból keletkezik, melyek gyökere az otthoni feszült családi légkörben, és az internetes tartalmak tudatra gyakorolt hatásában gyökeredzik.

Abban a családban ahol nincsenek pozitív célok kitűzve, nincs meg a fejlődés igénye a szülőkben, a gyerekek érdektelenek, motiválatlanok lesznek és csak az örömszerzés a céljuk az életben. Örömszerzésükhöz pedig általában pénz szükséges, amiből örömforrást vásárolnak (kábitószer, alkohol, új ruhák, új mobiltelefon)

Ha a szülő nem biztosítja az ehhez való anyagi forrásokat akkor bűncselekményt követnek el.

A rendőrség gyermekekkel kapcsolatos programjai:

A rendőrség a rendszerváltás óta egyre nagyobb hangsúlyt fektet a gyermek- és fiatalkorúakkal kapcsolatos bűn- és balesetmegelőzésre. A balesetmegelőzéssel kapcsolatos programunk az Ovizsaru, és az Iskola rendőre program, amelyben a települési körzeti megbízottak járják a területünkön lévő óvodákat, és iskolákat, ahol a közlekedési szabályok betartása mellett felhívják a figyelmet a gyermekekre leselkedő bűncselekményekre is, természetesen a korosztályoknak megfelelően. Az általános iskolákban működik továbbá a DADA program, mely a programba jelentkező osztályok számára nyújt lehetőséget bűnmegelőzési előadások hallgatására, melyek egy része a kábítószerprevencióra irányul.

A középiskolásokat érint az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói (IBT) program, melyben jelenleg három középfokú oktatási intézmény vesz részt.

Ezekben az intézményekben egy rendőrtiszt teljesít szolgálatot. Munka idejének minimum 60%-át a tölti az intézményekben, ahol a bűnmegelőzési előadások tartása mellett, az iskolában felmerülő még meg nem történt bűncselekményeket megelőzi, és a megtörténtekkel kapcsolatosan intézkedést kezdeményez.

A fenti iskolai programokon túl az illetékességi területen megrendezett rendezvényekre kitelepüléssel is igyekeznek megszólítani a gyermekeket a rendőrség bűn- és balesetmegelőzési tájékoztatással.

Általánosságban elmondható, hogy ahogyan az oktatásra, munkaerőpiacra, úgy a rendvédelemre is nagy feladatok, és terhek várnak a gyermek- és fiatalkorúakkal kapcsolatban. Tapasztalatunk szerint egyre nehezebb ezen gyermekekkel bánni. Sok esetben egyenrangúnak, vagy jobbnak tekintik magukat a felnőtteknél, akiket nem tisztelnek. Ez a velük kapcsolatos rendőri intézkedésekben is látszik.

Szabálykövetésük gyenge. Motiválásuk is nagy erőfeszítéseket igényel. A rendvédelem oldaláról a jövő feladatát képezi, hogy nemcsak a gyermekekkel, de a felnőttekkel kapcsolatosan is ki kell dolgozni új intézkedési, eljárási és kommunikációs mintákat, közben kulturált módon felhívva a figyelmet arra, hogy a törvények betartatása nem a büntetés elkerülése, hanem a könnyebb együttélés miatt fontos és jó.

8. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Az önkormányzatok jogszabályok által előírt feladata gondoskodni arról, hogy a lakosság szociális ellátását megszervezze. Ennek módja, minősége jelentősen befolyásolja a településen élők viszonyát a helyi önkormányzathoz. Mivel nem intézményfenntartásra, hanem szolgáltatás biztosítására kötelezettek az önkormányzatok, feladataikat elláthatják akár másik önkormányzattal, vagy civil szervezetekkel kötött megállapodás alapján. A civil szervezetek gyakran az adott település életfeltételeinek, javítását tűzték ki célul.

Hatvan városban a Polgárőrség, a Hatvani Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Rendészeti Osztálya a Rendőrkapitánysággal együtt a bűnmegelőzésben vesz részt. A Nyitott Ház Közhasznú Alapítvány a gyermekek, és fiatal felnőttek szabadidejének hasznos, és tartalmas eltöltését, programok szervezését segíti.

Ezen szervek a jelzőrendszerben is működnek, a látókörükbe került problémát az alapellátást ellátó gyermekjóléti szolgálat felé jelzik.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hatvani civil szervezetek támogatásáról szóló 15/2011. (IV.1) önkormányzati rendelete pályázati úton támogatási lehetőséget biztosít, többek között ifjúsági szervezetek részére.

A támogatás az ifjúsági korosztály számára rendszeresen szervezett közösségi összejövetelek, klubok programjainak szervezésére, gyermek- és ifjúsági érdekképviseletre használható fel. 2022. I félévben 22 míg a II félévben 23 civil szervezet pályázott az ifjúsági keretre. Egyes szervezetek az év első és második félévében is éltek a pályázat lehetőségével.

2022. I félévi pályázók:

Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola Robotika csoportja
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola Diákönkormányzat
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola Túrázók csoportja
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola Ökocsoport
Hatvan Jókai úti Óvodáért Alapítvány
Alapítvány az Újhatvani Rákóczi úti Általános Iskoláért
Hatvani Gesztenyés Óvodásokért Alapítvány
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Angol szakkör csoportja
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Dráma szakkör csoportja

Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Német szakkör csoportja
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Ötös kórus
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Gyöngyfüzér néptánc csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Sz. Általános Iskola - Iskolai sportkör
Hatvan Mészáros Lázár úti Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola Diákönkormányzata
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola - Kölyökolvasó Könyvtári és Drámaszakkör
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola - Diákönkormányzat
Hatvan a Tanügynek Közhasznú Alapítvány
Hatvani Vörösmarty téri Óvodásokért Alapítvány
Brunszvik Kisded Alapítvány
Kodály Zoltán Iskolai Alapítvány
Hatvani 5-ös Iskoláért, Uszodáért Alapítvány

2022. II. félévi pályázók:

Hatvan Jókai úti Óvodáért Alapítvány
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Számú Általános Iskola - Ötös kórus
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Számú Általános Iskola - Gyöngyfüzér Néptánc csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Számú Általános Iskola - Dráma szakkör
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Számú Általános Iskola - Német szakkör
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani 5. Számú Általános Iskola - Angol szakkör
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola - Testnevelés munkaközössége
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola - Mentálhigiénés csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola - Kölyökolvasó könyvtári- és drámaszakköre
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola - Diákönkormányzat

Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola - Hagyományőrző csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola - Ökocsoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola - Robotika csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola - Szent István túra-kör csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Bajza József Gimnázium - Poligottok csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Bajza József Gimnázium - Diákönkormányzat csoport
Hatvani Tankerületi Központ - Hatvani Bajza József Gimnázium - Diákok a diákokért csoport
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola Diákönkormányzata
Alapítvány az Újhatvani Rákóczi úti Általános Iskoláért
Brunszvik Kisded Alapítvány
Új-hatvani Szent István Alapítvány
Hatvani 5-ös Iskoláért, Uszodáért Alapítvány
Hatvan Mészáros Lázár úti Óvoda Gyermekéért Alapítvány

A szervezetek elsősorban rendezvények megtartásához kértek támogatást, de támogatási célok között szerepeltek hagyományőrző, történelmi, tudományos, kulturális, sport programok, idegen nyelvi szakkörök szervezése, kreatív műhelymunka, közösségépítés, az intézmény felszereltségének fejlesztése is.

H a t v a n, 2023. április 20.

dr. Kovács Éva
jegyző

SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
SZOLGÁLAT

BESZÁMOLÓ

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁST NYÚJTÓ SZERVEZETI
EGYSÉGEINEK 2022. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak minden évben átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról.

Hatvan Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat keretében biztosítja, az Intézmény fenntartója Hatvan Város Önkormányzata.

Ezen ellátás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a **gyermekjóléti szolgáltatások** és a **gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás)** az Intézmény gyermekjóléti alapfeladatai közé tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**a, a **Család- és Gyermekjóléti Központja**; a gyermekek napközbeni ellátását az intézmény két telephelyén működő **Bölcsődéje** biztosítja az igénybevevők részére.

I. GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

1. 1. Személyi és tárgyi feltételek

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete szerinti létszáma esetében a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkori költségvetési törvény alapján finanszírozott létszám.

Az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó, személyes gondoskodást végző személyek száz százalékának szakképzettnek kell lennie családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében. Szakképzettnek kell tekinteni azt a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében foglalkoztatott személyt, aki az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló rendelet hatálybalépését megelőzően szakképzettnek minősült.

A Szolgálat minden dolgozója megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. sz. mellékletében rögzített képesítési előírásoknak.

Ez alapján a szervezeti egység állományi létszáma:

Munkakör	Létszám	Képesítés
szakmai vezető	1 fő	szakvizsgázott munkás + igazgatásszervező, TB. tanácsadó
családsegítők	5 fő	szociálpedagógus (3 fő) szociális munkás (2 fő)
családsegítő asszisztens	1 fő	családsegítő asszisztens

A személyes munkavégzéshez minden technikai felszereltséggel rendelkezik munkacsoportunk. Az ügyfelek fogadására két, segítő beszélgetésre alkalmas iroda áll rendelkezésre. Csoportszoba hiányában a csoportos és közösségi programokat egyéb intézményeknél oldják meg.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

1. 2. Szakmai munka

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a **családsegítés**, ami a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat feladata másrészt a **gyermekjóléti szolgáltatás**.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

d) a szabadidős programok szervezése,

e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási, koordinálási és tanácsadási feladatokat foglal magába, melyet a szociális munka egyéni vagy csoportos módszertana szerint végeznek a szakemberek. A gyermekvédelmi törvény elvei alapján a gyermek mindenek felett álló érdekét és a legkisebb beavatkozást igyekszünk továbbra is szem előtt tartani. A szolgálat törvény által előírt feladata négy pontban foglalható össze:

1. *A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése*
2. *A veszélyeztetettség megelőzése*
3. *A veszélyeztetettség megszüntetése*
4. *A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése*

1. *A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében*

A Szolgálat feladata a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése. Ennek körében szociális és egyéb

információs adatok gyűjtése, a szülő tájékoztatása, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában lévő gyermek tájékoztatása mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével.

A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése.

A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése. Tájékoztatás a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segítségnyújtás a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban.

Azokban az esetekben, mikor a feltárt probléma 1-3 találkozással kezelhető, egyszeri találkozásként regisztrálódik Szolgálatunknál. Jellemzően szociális ügyekben kértek tanácsadást vagy ügyintézésben igényeltek segítséget. A segítő beszélgetések alkalmával főként életvezetési és nevelési tanácsadást végeztek munkatársaink prevenciósz céllal.

Gyermekétkeztetés

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést vehet igénybe intézményi gyermekétkeztetés formájában. A bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt szünidei gyermekétkeztetést kérhet a szülő. A települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatja a jogosult gyermek szülőjét, akinek a gyermek tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott évben fennáll a gyermekétkeztetés jogosultságáról. A jegyző ezzel egyidejűleg értesíti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot is a kiküldött tájékoztató címzettjeiről. A Szolgálat segítséget nyújt a gyermekétkeztetés igénybevételéhez szükséges nyilatkozat kitöltésében.

A gyermekjóléti szolgáltatás bűnmegelőzési (illetve *bűnismétlés megelőzési*) szerepe a gondozási tevékenységében közvetlenül vagy indirekt módon jelenik meg. A rendőrség aktivitása a gyermekvédelmi jelzőrendszerben alacsony, a múlt évben 19 jelzés érkezett tőlük, bár a gondozotti körünkben tudomásunk szerint lényegesen magasabb számban érintettek szabálysértési vagy büntető ügyben.

A hatósági eljárásokban érintett ügyekben a Gyámügy környezettanulmány elvégzésére felkérheti a Szolgálatot. Ebben az évben 11 alkalommal készítettünk környezettanulmányt. A vírushelyzet

idején kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt a környezettanulmányt az azonnali és soronkívüliséget igénylő ügyeknél, az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén, valamint a gyám- és gondnokrendelésnél el kellett készíteni. A nevelési - oktatási törvényben foglalt változások következtében magántanulói vélemény, illetve az egyéni tanrendek véleményezése nem tőlünk kerül bekérésre.

Az elmúlt évben szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát nem gondozott Szolgálatunk.

A Szolgálat feladata a szabadidős programok szervezése, a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából. 2022-ben a szabadidős programok megszervezése még elmaradt, nem lehetett megszervezni a vírus-, illetve veszélyhelyzet miatt. A szabadidő hasznos eltöltését elősegítő tevékenység körében gyakran irányítjuk a gyerekeket más szervezetek által kínált programok felé. Munkatársaink is szívesen szerveztek saját maguk ilyen jellegű programokat, melyek nagy segítséget jelentettek a családokkal való kapcsolatunk bizalmi tőkájének növelésében. Támogatóink segítségével sokkal kevesebb és szegényesebb lenne a csoportos prevenció tevékenységünk.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről, a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.

2. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

Az egyes gyermeket érintő veszélyeztetettség időben történő felismerése érdekében, valamint általában a veszélyeztetettséget eredményező jelenségek feltárására a gyermekjóléti szolgálat a településen gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer érzékenysége és a partneri együttműködés fenntartása kulcskérdés a helyi gyermekvédelemben! Ezért idén is sok erőfeszítést tettünk a szakmai kapcsolatok és a segítő hálózatok karbantartása érdekében. A családgondozók személyes találkozásainak több mint a felét a partnerekkel történő telefonos vagy személyes konzultációk tették ki. **Ezen túlmenően szükséges és törvény által előírt kötelező feladat különböző szakmai tanácskozások megszervezése is, mint például: esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés és szakmai napok.** A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb

csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges. A hat alkalom tervezetét az intézkedési tervben is meg kell jelölni és az év során a legjellemzőbb problémakörökben kell megtartani.

3. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében végzett tevékenység

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (szociális segítőmunkával) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a szakmai munka során az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit. Fontos a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködünk a területünkön található szolgáltatókkal, segítséget nyújtunk a szolgáltatások, ellátások igénylésében (szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok).

A szociális segítőmunka keretében feladatunk segíteni az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében. Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében mozgósítani az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe. Koordinálni az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését. Az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélés szervezése, illetve - az előbbiektől mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferencia szervezése.

A jelzést követően a családgondozók három napon belül felveszik a szülőkkel a kapcsolatot, valamint szükség szerint az érintett szakemberekkel is konzultálnak a jelzett gyermekvédelmi problémáról. A felmérést követően a Szolgálat mérlegeli, hogy a veszélyeztetettség alapellátás keretében az önkéntesség alapján megszüntethető-e, vagy hatósági kötelezettség megállapítása szükséges. Ebben az esetben a törvényi változások következtében a Család- és Gyermekjóléti Központnak kell tovább jeleznünk az esetet, mert a hatósági intézkedés az ő illetékességük. Minden

esetben munkatársaink erőfeszítést tesznek a szülők és a már belátási képességgel rendelkező kiskorú meggyőzésére, a motiváció felkeltésére a problémák kezelése iránt. Alapellátás esetében cselekvési terv alapján zajlott a gondozás, melyeket hathavonta értékelték a családgondozók és az érintettek. Védelembe vétel esetén a Központ és a Szolgálat munkatársai közösen végezték a szakmai munkát a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Ebben az esetben speciális adminisztráció szükséges, amely mind a két szakmai csoportot érinti.

4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése

A gyermek vérszerinti családjából való kiemelésére vonatkozóan a hatósági feladatot a Család- és Gyermekjóléti Központ végzi. A gyermekvédelmi szakellátásba kerülést követően a szülőket továbbra is a gondozza a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család- és Gyermekjóléti Központ kérésére annak érdekében, hogy újra képesek legyenek nevelni a gyermeküket.

5. GYVR – Gyermkeink védelmében rendszer

A Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer jogszabályi alapjainak megteremtése a gyermekjóléti alapellátásokban is a Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerre (a továbbiakban: GYVR) vonatkozó törvényi szabályok 2020. július 1-jén léptek hatályba. A rendszerbe a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermekek adatait kellett rögzíteni. A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazat működésének átláthatósága, a hatékonyság javítása, a gyorsabb, hatékonyabb szakmai kommunikáció és feladatellátás érdekében, valamint az adminisztrációs terhek és a papíralapú kommunikáció csökkentését szolgálva a GYVR bevezetésre került a gyermekjóléti alapellátásban is 2021. július 01-től. A gyermekjóléti alapellátásra vonatkozóan a GYVR működése jogi alapjainak megteremtéséhez a Gyvt. egyes rendelkezéseinek módosítása vált szükségessé. A továbbiakban ez az elektronikus felület fogja tartalmazni a család- és gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozása igénybevevőinek meghatározott adatait, továbbá itt kell dokumentálni a szociális segítő munkát. A felkészülési idő érdekében a vonatkozó rendelkezések 2021. március 1-jén léptek hatályba. A GYVR-re vonatkozó szabályok mellett pontosításra került az adatokba való betekintésre vonatkozó szabályozás.

„135. § (3) A személyes gondoskodást nyújtó (1) bekezdésben meghatározott szervek és személyek a gyermek nevelkedésének megtervezését a (2) bekezdésben meghatározott adattartalmú – jogszabályban meghatározott – környezettanulmány, cselekvési és intézkedéstervezet, családgondozási terv, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv, egyéni gondozási-nevelési terv

alapján végzik. A (2) bekezdésben meghatározott adatkörök rögzítése jogszabályban meghatározottak szerint a) a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek átmeneti gondozása és a gyermekvédelmi szakellátások tekintetében a Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben, b) a javítóintézeti ellátás tekintetében a javítóintézeti informatikai rendszerben történik.”

„135. § (3a) (A Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben) b) a tervező és értékelő alrendszerben ba) a gyermekjóléti alapellátást nyújtó részéről a gyermek veszélyeztetettségének feltárása, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez szükséges intézkedésre történő javaslat megtétele; a gyermek nevelkedésének megtervezése érdekében a környezettanulmány, cselekvési és intézkedési terv, védelembé vétel esetén a családi, egyéni gondozási terv elkészítése, az egészségügyi lap feltöltése; nevelésbe vétel esetén a családi kapcsolatok, családgondozás tervezése és a helyzetértékelés; a családbafogadás és utógondozás esetén a gondozási terv elkészítése és a helyzetértékelés, valamint az átmeneti gondozás esetén az egyéni gondozási-nevelési terv, a családgondozási terv elkészítése és a helyzetértékelés; bb) a gyermekvédelmi szakellátás esetén az elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv és egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése, valamint a gondozási-nevelési tevékenység megvalósításának értékelése (történik.)” (hatályos: 2021. 03. 01-től)

„136./A § (2) Díjmentesen jogosult betekintést kérni a szolgáltató, intézmény vezetőjénél – a (3) bekezdésben foglalt korlátozással – a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozása igénybevétele esetén a) – feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg – a gyermek szülője,

b) a gyermek törvényes képviselője,

c) a korlátozottan cselekvőképes gyermek és

d) a nagykorúvá vált gyermek,

a Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében, valamint tervező és értékelő alrendszerében – a (6) bekezdésben és a 136. § (5) bekezdésében foglalt korlátozással – a gyermekekre, illetve személyére vonatkozóan a szolgáltató, intézmény által kitöltött adatlapba, valamint jogosult arra, hogy kérésére az adatlapot nyomtatott formában díjmentesen rendelkezésére bocsássák.”

6. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak bővítése

A módosítással bővül az észlelő- és jelzőrendszeri feladatot ellátók körének törvényi felsorolása a települési önkormányzat jegyzőjével, aki a gyámhatósági feladatainak ellátásán kívül is

- különös tekintettel arra, hogy a családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzője került kijelölésre - juthat a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó információkhoz, amelyek jelzése a gyermek érdekében áll. A jegyzőn túlmenően a gyermekvédelmi jelzőrendszernek – a hozzátartozók sérelmére elkövetett súlyos személy elleni erőszakos bűncselekmények áldozatainak fokozottabb védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CVIII. törvény módosításaival összhangban – a büntetés-végrehajtási intézettel és a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőkkal való bővítésére is sor került abból a célból, hogy ha a szülő e szervek látókörébe került, akkor a gyermekének nevelését, a vele történő kapcsolattartást befolyásoló információk átadhatóak legyenek a gyermekjóléti szolgáltató és a gyámhatóság részére, erősítve mindezzel a gyermek biztonságát. „17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében (...)

p) a települési önkormányzat jegyzője,

q) a büntetés-végrehajtási intézet,

r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.”

(hatályos: 2021. 01. 01-től)

Sz szakmaközi megbeszélések tervezete 2022

A szakmaközi megbeszélések témáit részben az előző évben elmaradt témákból, részben új tervekből állítottuk össze. A témák minden esetben a jelzőrendszeri tagok visszajelzései, a jelzett problémák, valamint a családsegítő szakemberek szakmai tapasztalati és gondozási feladatai alapján kerülnek meghatározásra.

Tervezett témák

1. A bántalmazás/gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése.
A gyermeki agresszió, annak okai.
2. A társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások rendszere - jogszabályváltozások
3. Speciális szükségletű gyerekek. Speciális szükséglet vagy fogyatékoság? - A befogadó pedagógia helyéről a magyar közoktatásban
4. A fogyatékoságügyi tanácsadó feladata. A fogyatékosággal élő emberek tanácsadásához szükséges jogi alapismeretek. A tanácsadás folyamata.
5. Az örökbefogadás. Jogszabályi háttér. Ki lehet örökbefogadó szülő?
6. Drogprevenció - A hatékony drogprevenció kialakításának lehetőségei

A 2022-es év szakmaközi megbeszéléseinek megvalósult témái:

A 2022-es évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat február 23. napján ismételten megszervezte a kötelező Éves Család- Gyermekvédelmi Tanácskozást. A Tanácskozás célja a település szociális és gyermekvédelmi helyzetének bemutatása, a jelzésre kötelezett jelzőrendszeri tagok tevékenységének áttekintése, a jelzések éves összefoglalója. Fejlesztési irányok, lehetőségek, és fejlesztésre szoruló területek, úgy, mint együttműködés, partnerség megnevezése. A tanácskozást kiegészítettük a fogyatékosügy tanácsadó munkájának a bemutatásával (Püspöki Natália Pálma), a Hatvani Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztályának osztályvezetője előadásával, aki bemutatta a Hivatal által igénybe vehető támogatásokat, illetve a Heves Megyei Kormányhivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályának a munkatársa, Fügedi Anett szociális szakügyintéző a Hatvani Járási Hivatal hatáskörébe tartozó szociális ellátásokat mutatta be. Ezáltal is erősítve az egymástól történő tanulás lehetőségét, erőforrások maximalizálását. A tanácskozáshoz szükséges szempontsorokat idén is megújítottuk, aktualizáltuk, és személyre szabtuk. Ennek megfelelően 49 jelzőrendszeri tagunknak juttattuk el. A visszaküldés arányát megfelelőnek értékeljük. Kiemeljük, hogy a gyermekorvosi praxisok mind visszaküldték a szempontsort, amellyel megerősítették a jelzésekben fellelhető problémákat. (pl. gyermekek pszichiátriai nehézségei).

Szakmaközi megbeszélések témái:

- ☉ Április 27. – A gyermekbántalmazás megelőzése, felismerése és kezelése
előadó: Becsei Lilla mesteroktató, szociálpedagógus, emberi erőforrás tanácsadó, művészetterapeuta
- ☉ Május 25. – A társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások rendszere – jogszabályváltozások
előadó: Gulyás Beáta szakmai vezető, társadalombiztosítási tanácsadó
- ☉ Július 13. – A művészetterápia módszerei, folyamata, alkalmazásának lehetőségei
előadó: Becsei Lilla mesteroktató, szociálpedagógus, emberi erőforrás tanácsadó, művészetterapeuta
- ☉ Szeptember 21. – Speciális szükségletű gyerekek. Speciális szükséglet vagy fogyatékoság? A befogadó pedagógiai helyzetről a magyar közoktatásban.
előadók: Vörösné Habó Judit a Hatvani Lesznai Anna EGYMI vezetője és Fazekas Zsuzsanna a Hatvani Lesznai Anna EGYMI intézményegység vezetője.
- ☉ November 09. – Az örökbefogadás. Jogszabályi háttér. Ki lehet örökbefogadó szülő?
előadók: Dr. Szacsva Ferenc a Heves Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális

és Gyámügyi Osztályvezetője, Balogh Zsuzsa a Gólyahír Alapítvány vezetője,
Soós-Zólyomi Noémi örökbefogadó szülő

- December 07. – Drogprevenció - a hatékony drogprevenció kialakításának lehetőségei
előadó: Urbán Barbara Félkör Alapítvány

1. 3. Statisztika

1. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége (tárgyév). Nem halmozott adat!

2022. december 31-én nyilvántartásban lévő esetek	Család	Fő
Alapellátásban lévő kiskorúak száma: (Aki(ek) az ügyében (még) nem áll a kiskorú gyermekvédelmi hatósági intézkedés hatálya alatt.)	18	33
Ebből veszélyeztetettnek ítélt kiskorúak száma:	7	13
Hány családot gondoz a szolgálat nem kiskorú okán? (családsegítő eset)	3	3
Hány család/gyermek részesül gondozásban hatósági intézkedéssel párhuzamosan?		
védelembe vétel		35
családba fogadás		1
ideiglenes hatályú elhelyezés		5
nevelésbe vétel		0
utógondozás		6

2. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint (tárgyév). (Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás együttesen).

Megnevezés	Kezelt problémák száma (főproblémák) Hatvan
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	198
Gyermeknevelési	654
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	124
Magatartászavar, teljesítményzavar	145
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	14
Szülők vagy a család életvitele	68
Szülői elhanyagolás	28
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	12

Fogyatékoság	19
Szenvedélybetegségek	103
Lelki-mentális	325
Egyéb egészségi probléma	186
Foglalkoztatással kapcsolatos	106
Ügyintézésrel kapcsolatos	1148
Információkérésrel kapcsolatos	1089
Összesen	4219

3. A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév).

Megnevezés	Küldött jelzések száma Hatvan
Egészségügyi szolgáltató	22
Ebből: védőnői jelzés	16
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	18
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	2
Átmeneti gondozást biztosítók	2
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0
Köznevelési intézmény	91
Rendőrség	19
Ügyészség, bíróság	1
Pártfogó felügyelet	0
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	1
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	1
Állampolgár	16
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	1
Gyámhivatal	6
Összesen	196

4. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységének adatai (tárgyév). (Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmozott) Hatvan
Információnyújtás	816
Segítő beszélgetés	942
Tanácsadás	780
Hivatalos ügyekben való közreműködés	716
Konfliktuskezelés	6
Kríziskezelés	3
Családlátogatás	418

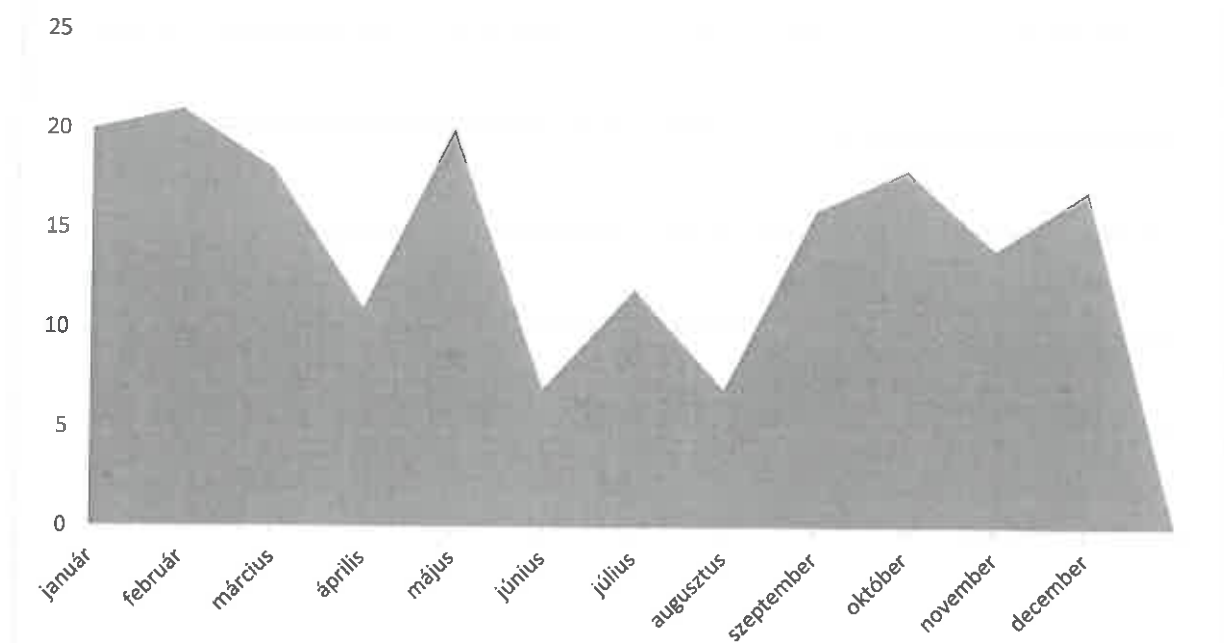
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli, természetbeni)	462
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	116
Szociális segítő tevékenység	1516
Esetkonferencia	8
Esetmegbeszélés	15
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	11
Adományközvetítés	246
Egyéb (hátralelkezelés, munkavállalási tanácsadás stb.)	146
Összesen	6201

Leggyakoribb probléma típusok a jelzőlapok alapján (zárójelben az előző év adatai láthatóak):

- Igazolatlan mulasztás: 57 (40) esetben,
- Ebből magas számú igazolt hiányzás: 8 (3) esetben,
- Családon belüli konfliktus: 10 (7) esetben, felnőtteket érintő probléma,
- Kiskorú veszélyeztetése: 19 esetben,
- Veszélyeztetett várandós: 6 (10) esetben (hazaadhatóság vizsgálata),
- Rendőrségi jelzés: 13 esetben,
- Gyermeknevelési probléma: 13 esetben,
- Iskolai agresszió: 10 (12) esetben,
- Gondokság alá helyezés: 1 esetben, pszichiátriai betegség felnőtt: 3 esetben,
- Bántalmazás: 11 (3) esetben (felnőtt, gyermek),
- Szociális problémák: 8 esetben (élelmiszer, fűtés, lakhatási probléma 2, tűzeset miatt 1, ügyintézés segítése),
- Egészségügyi elhanyagolás/probléma: 10 (5) esetben (felnőtt, gyermek), mentális probléma: 8,
- Magatartási, beilleszkedési zavar: 20 esetben,
- Megelőző pártfogás: 1 esetben,
- Szülői kapcsolattartási probléma: 5 (1) esetben,
- Alkohol/drog probléma: 1 esetben,
- Veszélyeztetett gyerek/felnőtt: 4 (1) esetben,
- Menekült státuszban lévő család gyermekének igazolatlan hiányzása: 3 esetben,
- Zavart személy jelzése: 4 esetben,
- Nem megfelelő életkörülmények miatt: 11 esetben,
- Hajléktalan személyről érkezett jelzés: 3 esetben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz beérkezett jelzések hónapra lebontva:

Jelzések száma havi bontásban 2022

A táblázatban látható, hogy a legtöbb jelzés május, illetve október hónapban érkezett, elsősorban az iskolai hiányzásokról év elején, illetve év végén. Több jelzés érkezik főleg év elején magatartászavarok, iskolai beilleszkedési probléma miatt.

Jellemző még az iskolai szünetekben kiemelkedő jelzésszám július, illetve december - január - február hónapban. Ezekben a hónapokban jellemzően a kapcsolati erőszak, a családi-kapcsolati problémák száma miatt érkezik több jelzés.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálathoz beérkezett jelzésekben a jelzett személyek életkori eloszlását tekintve:

Az életkori eloszlást vizsgálva megállapítható, hogy a legtöbb jelzés a 7-10 éves korosztályra érkezett, mintegy 50 fő ügyében. Főleg magatartászavar, iskolai beilleszkedési probléma, illetve iskolai hiányzás miatt.

A másik kiemelkedő pont a 18 év feletti korosztályra érkezett jelzésszám, közel 50 fő, ahol a leggyakoribb probléma a kapcsolati erőszak, illetve párkapcsolati probléma.

Szempontsorok: a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságai

A jelzőrendszeri tagoknak 60 darab szempontsort küldtünk ki online. A szempontsorok egy kérdőívet tartalmaznak, amelyek az adott jelzőrendszeri tag működésére vonatkozóan vizsgálja a rendszerben való működését. Ezekből a szempontsorokból visszaérkezett: 34 (21 - 2021) darab:

- Hatósági osztály
- Oktatási /nevelési intézmények
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Rendőrség/áldozatvédelem

- Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók
- Egészségügyi szolgáltatók
- Foglalkoztatási osztály
- Hatósági osztály
- Civil/egyházi szervezetek

A leggyakoribb szociális és gyermekvédelmi problémák a jelzőrendszeri tagok által visszaküldött szempontsorok alapján:

- **Bölcsőde**
 - Leggyakrabban hátrányos helyzetű, védelembe vett gyermekeket érint. A családok többségével sikerül jó viszonyt kialakítani, a családok többnyire együttműködőek.
 - Probléma a covid miatt megváltozott gyermekorvosi ellátás.
 - Konfliktusforrás folyamatosan a távgyógyításból adódóan, hogy a szülő elmondása alapján egészségesnek nyilvánított gyermekek betegen térnek vissza az ellátásba.
- **Oktatási-nevelési intézmények**
 - Az általános iskolákban az írás-olvasás és számolás tanítása online formában a szülők részéről jelentős közreműködést igényelt. Ahol ezt nehezen tudták megoldani, ott a gyermekek ismeretei hiányosak voltak, ennek következményeivel lehet találkozni.
 - Az iskolák a tanév elején felmérték, hogy a digitális oktatás milyen hatással volt a tanulók tanulási motivációjára: fontos volt az esetleges lemaradások pótlása, hiányok kiküszöbölése.
 - Szülői elhanyagolás (pl. étkezés, szülői gondoskodás, odafigyelés hiánya, rendszeres iskolába járást nem támogató szülői attitűd).
 - Fejletlen társas kompetenciák.
 - Szocializációs, beilleszkedési, magatartási problémák.
 - Magatartási (pszichés) problémák, egészségügyi problémák.
 - Igazolatlan hiányzás.
 - Igazolt hiányzás.
 - A családok az utóbbi időben egyre nehezebb szociális körülmények között élnek. A hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenést mutat, de ez nem a valós kép. A szülők nem érdekeltek abban, hogy „papír” legyen a hátrányos helyzetről, hiszen az étkezés így is ingyenes.
 - Egyre több az érzelmi elhanyagolás.
 - Szülők válásával kapcsolatos konfliktusok.

- **Egészségügyi szolgáltatók**

- Felső légúti fertőzések (életkori sajátosság, zárt közösségekben könnyen terjednek a vírusfertőzések), illetve a világjárványt követően lényegesen több lett. Az eddig elszigetelt vírus általi betegség, mint pl. kéz, láb, száj betegség is egyre gyakoribbá és tömegesen jelentkezővé vált.
- Hányás, hasmenés. A kötelező maszkviselés megszüntetése és fertőtlenítőszeres használatának kerülése okozhatja a sok fertőzések megbetegedést.
- Megoldatlan Heves megyében a gyermekpszichiátriai ellátás.
- Évről évre nő az ADHD miatt gondozott gyermekek száma.
- Volt rá példa, hogy visszamenőleg szerettek volna orvosi igazolást kérni a szülők, de nem volt jelzés, vagy személyes megjelenés.
- Elhízás, hanyag testtartás, kóros soványság, szemészeti elváltozások, mozgásszervi elváltozások, pszichés problémák.
- Mozgáshiány - elektronikai eszközök túlzott használata.
- Felnőtt háziorvos: magasvérnyomás, szívbetegség, cukorbetegség.
- Online „rendelés”-el kapcsolatos problémák.
- Droghasználó várandósok. Fiatalkorú várandósok - nincsenek felkészülve a gyermek érkezésére a szülők (kórházi védőnői szolgálat).

- **Hatvani Rendőrkapitányság**

- Fiatal- és gyermekkorú tettesek által elkövetett bűncselekmények száma nem emelkedett. A leggyakrabban elkövetett bűncselekmények a vagyon elleni bűncselekmények (alkalmi és bolti lopások).
- Második helyen az internettel összefüggő bűncselekmények állnak: az élet és testiépség elleni fenyegetéssel elkövetett zaklatások, rágalmozások, becsületsértések.
- Harmadik helyen a kábítószerbirtoklások és pszichoaktív anyagokkal való visszaélések állnak. (Ezen anyagok terjesztése ebben a korosztályban ritkább).
- Negyedik helyen az ún. erőszakosabb elkövetési magatartású, testi sértések és garázdaságok állnak.

- **Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók**
- **Támogató Szolgálat**
 - Az ügyfelek elszegényedése egyre gyorsabb ütemben jelentkezik. Illetve a különböző mentális, pszichés problémák felbukkanása, elterjedése is egyre nagyobb gondot okoz. Ezek a jelenségek a COVID óta egyre fokozottabban vannak jelen.
- **Idősellátás**
 - Elhanyagolás, izolálódás, elmagányosodás – nőtt.
 - Anyagi problémák – nőtt.
 - Egészségügyi ellátatlanság – nőtt.
 - Pszichiátriai betegségek erősödése.
 - Mindezek a problémák az utóbbi időben erősödtek.
- **Pszichiátriai betegek közösségi ellátása**
 - Romló anyagi helyzet, munkanélküliség, egészségi állapot romlása miatt.
 - Egészségügyi állapot romlása a pszichiátriai betegeknél nemcsak a pszichiátriai betegségük, hanem más egyéb egészségügyi gond megjelenése, illetve részben az egészségügyi ellátatlanság miatt.
 - Társas kapcsolatok romlása, elszigetelődés.
- **Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye**
 - Továbbra is probléma, hogy az idősödő szülők nem gondoskodnak gyermekük számára bentlakásos intézményről még haláluk előtt.
 - Gondot okoz még a támogatási rendszer csapdája, amely szintén nem a munkavállalásra és az ellátottjaink önállósodására motiválja az érintetteket.
- **Áldozatsegítő Központ**
 - Leggyakoribb probléma, hogy az áldozatok nem tudnak arról, hogy van lehetőségük segítséget kérni.
 - A kapcsolati erőszak, gyerekbántalmazás, illetve (iskolai) zaklatás sok esetben nem derül ki a kívülállók számára, nem mernek feljelentést tenni, ahol már kaphatnának tájékoztatást a segítségnyújtási lehetőségekről.

- **Foglalkoztatási Osztály**

- A legnagyobb nehézség a kirobbant háború elől menekült ukrán, ukrán-magyar lakosok és azok kiskorú gyermekeinek a létfenntartási támogatásának, mint egy új típusú ellátásnak a megállapítása volt.

- **Általános Igazgatási Osztály**

- A gyermekes családok pénzübeli és természetbeni támogatása törvény, kormányrendelet és az önkormányzat helyi rendeletei alapján történik.
- A nehézségek között szerepel a kérelmező, vagy annak közeli hozzátartozója alacsony jövedelme, munkanélkülivé válása, a gyermekek iskolakezdése, illetőleg továbbtanulásának támogatása.
- A válások növekvő számával a kötődésben sérült, ezáltal az iskolai teljesítményben alulmaradó gyermek szorongása kezelendő.
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultsággal egyre többen élnek.

- **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza**

Éjjeli menedékhely, nappali melegedő

Leggyakoribb problémák:

- Alkoholbetegségből, pszichiátriai betegségeiből adódóan nincs hol laknia, nincsenek iratai, nincs jövedelme.
- Súlyos mozgáskorlátozottsággal bekerülő ügyfelek.
- Egyre több kezeletlen pszichiátriai beteg, akik nem képesek önálló életvitelre.
- Nagyszámú nyugdíjas vagy nyugdíj előtt álló ügyfelek vannak jelen az ellátásban.

- **Hegymenet Klub**

Fogyatékos személyek Nappali Intézménye, Szenvedélybetegek Nappali Ellátása

Pszichiátriai Betegek nappali Ellátása

- A szegénység, mélyszegénység, eladósodás, lakhatási problémák, létbiztonság hiánya a leggyakoribb probléma az ellátási területen. Ez növekvő tendenciát mutat.
- A FENI-nél a szülők idősödése és ezzel egyidejűleg megjelent a bentlakásos intézmények alacsony férőhelyének létszáma, illetve növekvő tendenciát mutat a pszichés megbetegedéssel küzdők létszáma.
- Női hajléktalanszálló hiánya (nem nappali melegedő).

- **Család- és Gyermejkölési Központ**

- Hatósági ügyekben a leggyakoribb öt gyermekeket veszélyeztető tényező:
 - Szülők, család életvitele
 - Nevelési problémák
 - Beilleszkedési és magatartási zavar
 - Fizikai-lelki elhanyagolás
 - Családi konfliktus
- Az óvodai- és iskolai szociális segítőket leggyakrabban magatartási, beilleszkedési és tanulási zavarok miatt keresik meg.
- Kirekesztés-kirekesztődés, zaklatás.
- Korai iskola elhagyás.
- A különféle bódítószerek hatása a szülői szerepre, illetve a formálódó kamasz személyiségre nagyon kétségbeejtő megnyilvánulásokat eredményez.
- Szélsőséges viselkedési zavarok.

Sz szakmaközi előadások tartalmára a jelzőrendszeri tagok által tett javaslatok:

- Telefonos betegellátás miatt közös megoldást keresni a gyermek házi orvosokkal.
- Érzelmi intelligencia, szociális kompetencia fejlesztése játékos feladatokkal.
- Iskolai mentálhigiéné.
- Új prevenciós technikák bemutatása, melyeket be lehet építeni az osztályfőnöki órák keretébe, illetve egyéni esetkezelésbe. Prevenciós technikák: mentális egyensúly fenntartása, önreflexió, indulatkezelés, káros szenvedélyek hatásai, elkerülése.
- A gyermekek és dolgozók pszichológiai segítése, támogatása.
- Hátránykompenzáció lehetőségei az óvodások számára, pl. ingyenes fejlesztések.
- Problémás, nehezen kezelhető gyerekekkel kapcsolatos előadás.
- Óvodáskorú gyermekeket érintő témák, pl. SNI gyerekek.
- Okos eszközök használata gyerekkorban.
- A média hatása a gyermekek személyiségfejlődésére.
- Táplálkozási zavarok.
- Egészségügyi nevelés - felesleges orvoshoz fordulás csökkentése.
- Pszichiátriai betegséggel élő anyák és gyermekeik ellátása.
- Gyermekpszichiátriával kapcsolatos előadás.
- Gyógypedagógia, SNI-s gyerekek integrációja.
- Jogszabályváltozások.

- ☐ Bentlakásos szociális intézmények Heves megyében
- ☐ A kötődésben sérült gyermekek gondozásáról, érzelmi fejlődésük előmozdításáról, a gyermekszegénység és az internetes bántalmazás leküzdésének lehetséges eszközeiről.
- Pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása, intézményi elhelyezés.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

2.1. Személyi és tárgyi feltételek

A humán szolgáltatások színvonalát döntő mértékben az intézményi kultúra hátterével dolgozó munkatársak szakmai tudása, elköteleződése és pszichés állóképessége határozza meg. Ennek érdekében lehetőséget biztosítottunk továbbképzéseken és egyéb szakmai rendezvényeken való részvételre, valamint a hetenként történő team megbeszélések és a folyamatos vezetői támogatás is fontos része a személyi állomány és a munkacsoportok karbantartásának. A Központ munkatársai két munkacsoportban dolgoznak, valamint a három megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatárs koordinációja közvetlenül a központvezető által történik. Összességében elmondható, hogy a csoportok kohéziója erős, a tagok egymást kölcsönösen segítő attitűdje komoly erőforrást jelentenek intézményünk számára.

Az esetmenedzseri (hatósági) munkacsoportban hosszú évek óta stabilitás tapasztalható, a személyi változások ritkák, csupán az asszisztens személyében történt változás. A megbízási szerződéssel alkalmazott munkatársak szintén hosszú ideje dolgoznak velünk.

Az óvodai és iskolai szociális segítők munkacsoportjában a fluktuáció tartósan magasnak bizonyul. A 2022-es évben két fő távozott és egy fő érkezett. A mozgások részben az élethelyzet megváltozásával, döntő mértékben azonban a kedvezőbb ajánlatokkal magyarázhatók. Négy fő stabil magnak bizonyul a csoport tagjai közül, akik magas színvonalon képesek a szolgáltatást biztosítani, azonban a magas fluktuáció sérülékennyé teszi a csoportot.

Ezek alapján a szervezeti egység állományi létszáma:

Főállások:

Munkakör	Létszám	Képesítés
intézményvezető	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás + okleveles teológus
esetmenedzser	7 fő	szociálpedagógus (3 fő) szociális munkás (2 fő) óvodapedagógus (1 fő) pszichológus (1 fő)
óvodai- és iskolai szociális segítő	7 fő	szociálpedagógus (3 fő) szociális munkás (2 fő) tanár, szociális szervező (1 fő) gyógypedagógus (1 fő)
szociális asszisztens	1 fő	családsegítő és pedagógiai munkatárs
Megbízásos jogviszony:		
Munkakör	Létszám	Képesítés
jogász	1 fő (heti 2 órában)	jogi végzettség
pszichopedagógus	1 fő (heti 12 órában)	pszichopedagógus
fejlesztő pedagógus	1 fő (heti 5 órában)	fejlesztő pedagógus

A központ minden dolgozója megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. sz. mellékletében rögzített képesítési előírásoknak és a kötelező továbbképzéseken részt vesz.

Központunk munkatársai két irodát használnak, melyeknek állaga és felszereltsége megfelelő. A szükséges technikai eszközökkel rendelkezünk, valamint a munkavégzés külső helyére történő eljutás is biztosított tömegközlekedési eszközzel, saját gépkocsival és kerékpárral. Az iskolai szociális segítők munkájához szükséges helyiséget nem minden esetben tudja az oktatási - nevelési intézmény biztosítani. Az esetmenedzserek és a tanácsadó munkatársak rendelkezésére álló két kis interjú szoba megfelelő.

A kapcsolattartási ügyetek lebonyolításához a Fogyatékkal Élők Nappali Intézményétől kérünk kölcsön péntek délutánonként egy termet.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a Család- és Gyermejjóléti Központ tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

2. 2. Szakmai munka

Az ellátási területünk országos összehasonlításban nem tartozik a leghátrányosabb járások közé, megyei viszonylatban kedvezőnek is nevezhető. Az elmúlt évek gazdasági konjunktúrájának köszönhetően az inaktív, munkaképes lakosság aránya csökkenő tendenciát mutatott. Tapasztalataink szerint is sok olyan szülő, aki korábban nem tudott elhelyezkedni, tartós munkaviszonnyal rendelkezik. A kedvező folyamatot azonban a statisztikai adataink nem igazolják vissza. A gyermekvédelmi hatósági ügyek száma kismértékben ugyan, de továbbra is emelkedik az elmúlt évekkal összehasonlítva. Ugyanakkor az óvodai és iskolai szociális segítségnek köszönhetően a preventív módon elért kiskorúak aránya igen magas, melynek segítségével az iskoláskorú, 18 év alattiak döntő többségét monitorozni tudjuk a veszélyeztetettség kiszűrése céljából. A járás ötvenegyezres lakosságának kb. 3-4 % -át tudtuk elérni, míg a kiskorúak kb. 18 % -a vett igénybe valamilyen szolgáltatást a gyermekjóléti alapellátás keretében. Ez a magas arány a gyermekvédelmi rendszer hatékonyságának egyik fontos mutatója lehet. Sajnos a kiszűrt veszélyeztetettség megszüntetése érdekében folytatott ágazatközi munka eredményessége már gyengébb mutatókkal rendelkezik. Az esetek lezárásának oka gyakran a nagykorúság elérése, a tankötelezettség megszűnése, esetleg az ellátási területünkről való kiköltözés. A sikertelen problémakezelés leginkább két okra vezethető vissza. Egyik az alulmotiváltság és az érdemi együttműködés hiánya, másik ok pedig a kapacitáshiány a társágzatok ellátó rendszerében. – *gyermekpszichiátria, pedagógiai szakszolgáltatás, pszichológiai segítség és egyéb egészségügyi szolgáltatások hozzáféréseinek nehézségei* –

Tehát tapasztalataink szerint a gyermekvédelmi rendszer a látenciával is számolva viszonylag eredményesen észleli a veszélyeztetettséget, azonban a felkínálható szolgáltatások tekintetében eszköztelenséget mutat. Ennek hiányában a segítő szerepek háttérbe szorulnak és a gyermekvédelemben a kontrollfunkció kerül előtérbe.

Az igénybevétel módját tekintve - *önkéntesen vagy hatósági elrendelés által kötelezetten* - az elmúlt évekhez viszonyítva nem történt jelentős változás, kivéve a felnőttkorúak gondozási számának növekedését. A családsegítés keretében emelkedik a főleg egyedülálló retardált, pszichiátriai- vagy szenvedélybeteg felnőttlakosság gondozási igénye. Hasonló okok miatt gyakori a családon- vagy lakóközösségen belüli súlyos konfliktus is. A felnőttkorú gondnokoltak száma folyamatos emelkedést mutat. Az ellátórendszeren belüli adatokat és arányokat a következő két táblázat mutatja.

Gyermejkölési szolgáltatásban részesülők összetétele 2022. 12. 31-én

lakosságszám: **51319 fő**

kiskorú (0 – 18) lakosság száma: **8701 fő**

gondozotti létszám összesen (központ és szolgálatok):

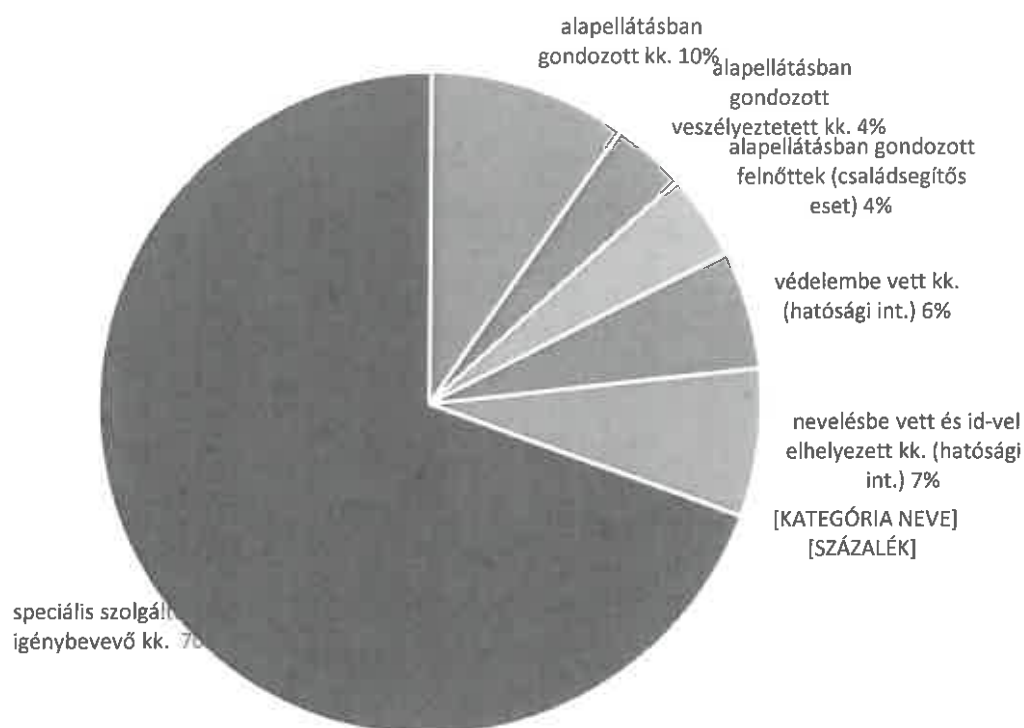
344 fő kiskorú gondozott **75 fő** felnőtt korú, **1240 fő** speciális szolgáltatást igénybevevő

	Fő	Család
alapellátásban lévő kiskorúak száma: <i>(hatósági intézkedésben nem érintettek)</i>	172	151
ebből a veszélyeztetettnek ítélt kiskorúak száma: <i>(akik még nincsenek hatósági intézkedés hatálya alatt)</i>	65	36
felnőttkorú gondozottak száma: <i>(családsegítőes eset)</i>	75	61
hatósági intézkedés keretében végzett gondozások száma összesen:	232	
védelembe vétel	103	
ideiglenes hatályú elhelyezés	7	
nevelésbe vétel	122	
utógondozás	0	
speciális szolgáltatást igénybe vevők száma:	1240	

2022 folyamán gondozásban lévő kiskorúak száma:

ÖSSZESEN: 529 fő ebből **201 fő** alapellátásban lévő – **328 fő** hatósági intézkedés alatt álló

Hatvan járás gyermekjóléti alapellátásának gondozotti összetétele 2022. 12. 31.

A speciális szolgáltatás igénybevevőinek döntő többsége önkéntesen veszi igénybe a szakemberek segítségét, ami a motiváltság szempontjából fontos tényező. A speciális szolgáltatáson belül, kb. 80% -ban az óvodai és iskolai szociális segítőkkel kerülnek kapcsolatba ellátottaink.

A Központ kapacitásának hozzávetőlegesen egyharmadát a hatvani ügyek (kb. 20 ezer lakos), kétharmadát a többi 13 település (kb. 30 ezer lakos) köti le. A lakosságszámhoz viszonyítva továbbra is Apc és Csány község lakosai igényelnek kiemelt figyelmet munkatársainktól.

Munkatársink szorosan együttműködnek a településeken működő jelzőrendszerekkel, rendszeresen konzultálnak partnereinkkel, hatósági ügyekben fogadják jelzéseiket. A

veszélyeztetettség miatt elküldött összes jelzéseknek kb. 1/3-a a Központhoz fut be és munkatársaink járnak el az ügyben.

Központunk a jogszabályi előírások alapján az alábbi három főbb tevékenységi körben biztosítja szolgáltatásait:

1. hatósági eljárásokhoz kapcsolódó esetmenedzseri tevékenység,
2. speciális szolgáltatások, valamint szociális diagnózis készítése,
3. a szolgálatok szakmai munkájának támogatása és a gyermekjóléti alapellátás koordinálása a járás területén.

Ehhez társul a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet kijelölése alapján a Heves megyében ellátott módszertani tevékenység a 4. pontban ismertetettek szerint.

1. Hatósági eljárásokhoz kapcsolódó esetmenedzseri tevékenység

a, Javaslatok készítése (a statisztikai adatokat az 5-ös táblázat tartalmazza)

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 28. §-a felhatalmazása alapján a Központ jogköre az alábbi gyermekvédelmi hatósági intézkedések kezdeményezésére terjed ki:

- védelembe vétel
- megelőző pártfogás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- nevelésbe vétel
- családba fogadás
- harmadik személynél történő elhelyezés
- gondozási hely megváltoztatására
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására

A javaslattétel elkészítésénél Központunk a saját tapasztalatai mellett nagymértékben támaszkodik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaitól származó szakmai véleményekre, melyet szóbeli konzultációk, vagy írásos tájékoztató formájában szerzünk be. Az ügyintézési határidők (5-15 nap) rövidsége miatt gyakran nehézségbe ütközik a részletes információk begyűjtése az esetmenedzserek számára. Sokszor a kapcsolatfelvétel az érintett családdal is csupán körülményes

időpont egyeztetést követően tud megvalósulni. A jogszabályban felsorolt gyermekvédelmi hatósági intézkedések megválasztásánál a Központ figyelembe veszi a veszélyeztetettség mértékét, a szülő és a kiskorú együttműködési hajlandóságát, a fokozatosság és a legkisebb beavatkozás elvét, valamint az intézkedés várható eredményét.

A hivatalból indított eljárások, illetve a szolgálatok és a Központ által kezdeményezett eljárások során tett javaslatok száma, az elmúlt évi kiugróan magas arányához viszonyítva, 130-ról 92-re csökkent. Fontos figyelembe venni azonban, hogy egy javaslat gyakran akár 3 - 4 gyermeket is érint. Ennek egyik oka, hogy a gyámhatóság kevesebb eljárást indított hivatalból, illetve a szolgálatok alapellátás keretében több gyermeket gondoznak, mint a korábbi években. A javaslattevél típusát vizsgálva az derül ki, hogy a védelemben vételi eljárások száma csökkent számottevően, míg a családból történő kiemelésre irányuló intézkedések száma hasonlóan alakult az előző évekhez. Harmadik személynél történő elhelyezésre tett javaslataink nem voltak, mivel a szülőkön kívül nem volt olyan személy a Központ látóterében, aki képes és alkalmas lett volna a kiskorú gondozására és nevelésére. Megelőző pártfogás elrendelésére szintén nem tettünk javaslatot, mivel a pártfogó felügyelő szakmailag ezt nem látta indokoltnak az elkészült kockázatelemzés alapján. Az esetmenedzserek együttműködnek a pártfogó felügyelettel a bűncselekményt, vagy szabálysértést elkövető kiskorúak ügyeiben. Családi pótlék természetbeni formában történő biztosítására szintén nem tett Központunk javaslatot az elmúlt évben, illetve ilyen ügyekben eseti gyám feladatát sem kellett betöltenünk.

A gyámhatósági eljárások során továbbra is gyakran tapasztaljuk az ügyintézési határidők túllépését, valamint a felülvizsgálati időpontokban esetenként akár több hónapos csúszás történik. Ez hátráltatja a gondozási tevékenységet is, mivel a határozat véglegessé válásával indul *(vagy zárul le)* a Központ esetfelelősi szerepe, mely felhatalmazza a munkatársainkat a család életébe történő beavatkozásra a veszélyeztetés okán.

b, Hatósági intézkedés hatálya alatt lévő kiskorúak gondozása (statisztikai rész 1. táblázat)

Annak ellenére, hogy Központunk kevesebb javaslattevét készített a gyámhatóság számára, a gondozásunkban lévő kiskorúak száma tovább növekedett: 312-ről 328 főre. Az esetmenedzser elsősorban a veszélyeztetettség megszüntetésébe bevont szakemberek tevékenységét koordinálja, a szolgáltatások (szociális-gyermekjóléti, egészségügyi, pedagógiai szakszolgáltatás stb.) igénybevételét és annak eredményességét követi nyomon. Mindemellett az esetmenedzser a helyi szolgálat munkatársával közösen az érintett családdal is intenzív kapcsolatban áll. A segítő kapcsolat

során személyre szabott életvezetési és nevelési tanácsadást végeznek munkatársaink a szülőre irányulóan.

Az esetmenedzserek a gondozás során leggyakrabban az alábbi kiskorúakat veszélyeztető tényezőket tapasztalták. (lásd: 8. táblázat)

1. szülő vagy család életvitele
2. gyermeknevelési problémák
3. a gyermek magatartási, beilleszkedési zavarai
4. a gyermek fizikai - lelki elhanyagolása.

A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás kapcsolódása a családjából kiemelt kiskorúak, illetve a családjuk gondozásában valósul meg. A Központ köteles biztosítani szakmai segítséget a szülők számára, hogy újra képesek legyenek gyermekeik nevelésére. Tapasztalataink szerint azonban a gyermek kiemelését követően rövid időn belül a motiváltságukat elvesztik, a szülők kapcsolata gyakran szétesik, sokan közülük eltűnnek a látókörünkől. A nevelőszülőnél vagy a lakásotthonban elhelyezett kiskorúak sorsát Központunk továbbra is figyelemmel kíséri, így a hivatalból történő felülvizsgálatok alkalmából az esetmenedzserek a gyermek legjobb érdekét szem előtt tartó javaslatot tudnak elkészíteni.

A 12 év alatti gyermekeket elsősorban nevelőszülőknél kell a jogszabály szerint elhelyezni, azonban ez nem minden esetben tudott megvalósulni férőhely hiánya miatt. A beutalások száma meredeken emelkedő tendenciát mutat, ami a nevelőszülők számának növekedését igényelte. Sajnos gyakran tapasztaljuk, hogy a mennyiség a szakmai munka minőségének rovására ment. Gyakran megtörténik, hogy a gyermekeket úgymond visszaadják a nevelőszülők, így sokszor változik a nevelésbe vett gyermekek gondozási helye. A múlt évben sajnos több gondozott gyermekünk ügyében visszaélések is történtek a nevelőszülők részéről, melyek azonnali közbeavatkozást igényeltek.

A nevelésbe vétel megszűnése esetében a 18 év alattiak utógondozása a Központ feladata, melynek során egy évig szakembereink támogatják a családot a gyermek visszailleszkedésének érdekében. Az elmúlt három évben örömtelinek is nevezhető módon jelentősen nőtt a visszahelyezett gyermekek száma, azonban a 2022-es évben a felére estt vissza azon gyermekek száma, akiket vissza lehetett helyezni a vérszerinti családjába. (2021-ben 22 gyermek, 2022-ben 9 kiskorú.) Az utógondozás számos esetben a legnagyobb erőfeszítésünk ellenére sem bizonyult sikeresnek, a súlyos veszélyeztetettség újra felmerült a gyermekekre nézve. Néhány esetben újra javasolnia kellett Központunknak a védelembe vételt, vagy a családból történő kiemelés.

2. Speciális szolgáltatások

a, Óvodai és iskolai szociális segítség

A 2022-es évet hat főállású munkatárssal tudtunk indítani, melyből ketten távoztak, majd az év végére egy új kollégát tudtunk alkalmazni, akinek a betanítása elkezdődött. A járás 48 oktatási - nevelési intézmény telephelyei közül csupán 25-ben tudunk jelen lenni. Munkatársaink az iskolai-óvodai élethez igazodó munkaidő beosztásban heti négy napot töltenek az intézményekben, egy napot pedig a Központban lévő irodában. Ekkor tartjuk a team értekezletünket, illetve végzik az adminisztrációs feladataikat. A csoportfoglalkozásokra és az általuk tartott órákra történő felkészülésre szintén szükséges számukra biztosítani az elkülönített időt. Az intézményekben sajnos még több helyen továbbra sem tudják biztosítani a munkavégzéshez szükséges elhelyezési feltételeket.

Az általunk ellátott intézményekben egyre inkább megerősödött az igény a gyermekvédelmi munkánk iránt, mind a pedagógusokban, mind a tanulóiban. A gyermekjóléti ellátás bázisát képezi ez a preventív célzatú szolgáltatás. Az összes elért gyermek 2/3-át ezen keresztül tudjuk megszólítani és a veszélyeztetettség kiszűrése szempontjából monitorozni. A korai beavatkozás fontosságát szintén nem lehet eléggé hangsúlyozni!

Az egyéni tanácsadások (konzultációk) kb. 60%-át pedagógusok igénylik, 30% diák, akik segítő beszélgetést kezdeményeznek és 10% szülői tanácsadás nevelési kérdésekben. Sok gyermek örömmel fogadja a személyre szabott figyelmet és megértést, melyet a családjától kevésbé kap meg.

Csoportos foglalkozásokat, rendhagyó órákat a következő témakörökben tartottak munkatársaink: iskolai zaklatás, kirekesztés és bántalmazás, konfliktuskezelés, függőségek, biztonságos internet használat, pályaorientáció és szociális készségek fejlesztésére irányuló foglalkozások.

A segítő kapcsolatokban leggyakrabban a következő problémákkal találkoztak kollégáink: 1, magatartási - beilleszkedési problémák 2, iskolai konfliktusok 3, tanulási nehézségekből adódó problémák. A kezelt problémák gyökerében munkatársaink gyakran tapasztalják a gyermekek érzelmi és pszichés sérültségét, mely leggyakrabban a család diszfunkcionalitására vezethető vissza.

Nyári időszakban munkatársaink igény szerint az iskola napközis táboraiban és a helyi szolgálatok gyermekprogramjaiban vállaltak aktív részvételt. Továbbá az óvodai-iskolai szociális segítők sikeres egyhetes napközis tábort szerveztek az Intézmény keretei között, melyen 13 gyermek vett részt.

Ecsedi Éva pszichopedagógus heti 2 x 6 órában biztosítja Központunk népszerű szolgáltatását, melyet az egész járás területéről szívesen vesznek igénybe a gyermekek, fiatalok és a szülők egyaránt. A COVID járvány lecsengésével kb. kétszeresére növekedett a megkeresések száma az előző évvel összevetve, 44 főről (269 alkalom) 99 főre (364 alkalom). A gyakorlatunkba beépült az online tanácsadás, mivel erős igény mutatkozott erre. A fogadóórák kb. 20%-a zajlik ilyen formában, így ki tudtuk terjeszteni a szolgáltatás elérhetőségét akár esti időpontokra is. A tanácsadás igénybevétele többféle formában indulhat: jelzőrendszeri partner delegálásával, önkéntesen, családgondozás mellett vagy védelembé vétellel kötelezve. A tanácsadás hatékonysága egyértelműen az önkéntes megkeresés esetén a legmagasabb, döntő többségükben az igénybevevők ilyen módon állnak kapcsolatban szolgáltatásunkkal. A kötelezés útján bekerülők, vagy a külső nyomásnak engedve érkezők esetében igen magas a lemorzsolódás.

Sok esetben az intézményünkben biztosított tanácsadási szint nem elegendő és tovább kell (kellene) irányítanunk a gondozottakat. A pszichológiai, illetve pszichiátriai ellátórendszer azonban kapacitás hiánya miatt nem tud megfelelően reagálni a szükségletekre. A megyében (körzetileg Egerhez tartozunk) csupán havi egy nap tartanak gyermekpszichiátriai szakrendelést. A bennfekvést igénylő kivizsgálásokhoz a körzetileg illetékes SOTE klinikán jelenleg több mint egy éves a várakozási idő! Sok család számára a drága magánrendelés nem megfizethető! A pedagógiai szakszolgálat helyben szintén szűk kapacitással rendelkezik a pszichoterápiai és gyógypedagógiai ellátás tekintetében. Mindez az iskolákban a súlyos beilleszkedési zavarral küzdő (pl. hiperaktivitás, autizmus-spektrum zavar gyanúja stb.) gyermekek ügyeiben szinte feloldhatatlan feszültségeket eredményez. A pedagógusok, az érintett szülők, az osztálytársak szülei és a gyermekvédelem eszköztelennek érzi magát sok esetben!

A tanácsadást is leggyakrabban viselkedési és beilleszkedési zavarokkal keresik fel a szülők, illetve a gyermekek. Valamint kamaszok érzelmi zavarokkal, illetve a szülők nevelési kérdésekkel is szívesen fordulnak munkatársunkhoz. Ecsedi Évával történő szakmai konzultációk fontos támogatást jelentenek az esetmenedzserek, óvodai és iskolai szociális segítők és a családsegítők számára is.

A szolgáltatás kapacitása a felmerülő igényeket nem tudja kellő mértékben kielégíteni, ezért annak bővítése indokolt.

c, Jogi tanácsadás

Az ingyenes jogi tanácsadás a COVID-dal terhelt elmúlt évhez viszonyítva szintén felfutást eredményezett. 2021-ben 67 alkalommal történt tanácsadás (53 fő), míg 2022-ben már 122 alkalommal (70 fő). Sajnos viszonylag gyakran tapasztaljuk, hogy az előre egyeztetett időpontokon nem jelennek meg az ügyfeleink. Időnként a tanácsadást meghaladó igényekkel is fordulnak ügyfeleink Központunkhoz (okiratszerkesztés, peres, vagy peren kívüli képviselet). Indokolt ügyekben, rászorultság esetén a Megyei Kormányhivatal által biztosított ingyenes jogi képviselet igénybevételét ajánljuk.

Az ügyfeleink leggyakrabban családjogi és polgárjogi kérdésekkel keresik fel jogászunkat, ritkábban munkajogi, esetleg büntetőjogi kérdések is felmerülnek. Dr. Gyenes Edina időnként munkatársainknak szintén nyújt segítséget az esetvezetés során felvetődő jogi kérdésekben. Ez azért is fontos a Központ munkatársai számára, mert a gyermekvédelmi ügyekben egyre gyakrabban éri az esetmenedzsereket jogi szankciókkal történő fenyegetés a szülők részéről. Néhány esetben a szülők ügyvéd kíséretében jönnek a gyámhatósági tárgyalásokra, illetve olyan is előfordul, hogy csak ügyvéd jelenlétében hajlandók találkozni munkatársunkal. Ügyvéd által készített beadványokat szintén gyakran küldenek, időnként munkánk jogszerűségét is megkérdőjelezzik.

A jogi tanácsadás jelenlegi formájában (kéthetente 2 - 2,5 óra) megfelelő mértékben ki tudja elégíteni az igényeket.

d, fejlesztőpedagógiai ellátás

A COVID járványt követően ez a szolgáltatásunk is öröndetesen vissza tudott épülni a korábbi években megszokott módon és formában. 2021-hez képest csaknem a kétszeresére tudtuk növelni a fogadóórák számát, így 308 alkalmon összesen 30 fő vette igénybe rendszeresen szolgáltatásunkat. Nagyné Bozorádi Katalin nyugalmazott tanító, fejlesztőpedagógus hetente két alkalommal összesen 5 órában biztosítja az ellátást.

A felzárkóztató-fejlesztő foglalkozásokat az általános iskolás korosztály vette igénybe, alsó és felső tagozatosak kb. azonos számban. Tapasztalataink szerint a kognitív képességek gyengesége, lemaradása gyakran párosul az otthoni környezet ingerszegénységével, illetve a szülői motiváció nem megfelelő mértékével. A család hátrányos helyzete legtöbb esetben az iskolában tanulási hátrányokat is eredményez, melyet a gyermekjóléti szolgáltatásainkkal, benne ezzel a speciális szolgáltatásunkkal igyekszünk kompenzálni. A Központ által fejlesztett gyermekek többségénél a

pedagógiai szakszolgálat még nem végzett vizsgálatot, így szakértői vélemény sem áll rendelkezésünkre.

A korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is megszerveztük a pótvizsgára történő felkészítő alkalmakat július és augusztus hónapokban.

A korai iskolaelhagyás, illetve a végzettség nélküli iskolai kimenet gyermekvédelmi szempontból kiemelt figyelmet igényel, mivel ez sok esetben inaktivitást eredményez felnőtt korban. Ezért is tulajdonítunk fontos szerepet a fejlesztőpedagógiai ellátásunknak szolgáltatásaink körében.

e, Kapcsolattartási ügyelet

A felügyelt kapcsolattartások lebonyolítása iránt egyre fokozódó igény mutatkozik a bíróságok és a gyámhatóságok részéről. Egy év alatt csaknem megháromszorozódott a megvalósult alkalmak száma! Ezeken túlmenően kb. az elrendelt ügyek felénél nem történik meg egy alkalommal sem a kapcsolattartás, mivel a kötelezett, vagy a jogosult nem veszi fel Intézményünkkel a kapcsolatot, vagy mégsem igényli a gyermekkel történő találkozást ilyen formában. Az ügyek minden esetben nagy körültekintést igényelnek és a találkozások megszervezése és lebonyolítása munkaigényesnek bizonyul. A hatóságok olyan esetekben rendelik el a felügyelt kapcsolattartást, amikor okkal feltételezhető, hogy a kapcsolattartásra jogosult (szülő vagy nagyszülő) mentális állapota vagy szenvedélybetegsége miatt veszélyeztetheti a gyermeket, azonban legtöbb esetben a döntés háttérében inkább súlyos és elhúzódó konfliktusok állnak. Ezen esetekben közvetítői segítséget is felajánlunk a feleknek, illetve kénytelenek vagyunk valamilyen szinten felvállalni ezt a hálátlan szerepet. Az esetek nagyrésze 1-2 éven belül zárul le. A kapcsolattartás során tapasztaltokról minden ügyben tájékoztatást küldünk az elrendelő szerv, vagy bíróság felé.

Nevelőszülői hálózatok rendszeresen megkeresik Központunkat azzal a kéréssel, hogy hétvégeként bonyolítsunk le szakellátásban (nevelőszülőnél vagy otthonban) elhelyezett gyermekek és vérszerinti hozzátartozóik közötti kapcsolattartást. A jogszabály ilyen tartalmú együttműködési megállapodás megkötésével megengedi a feladat átvállalását, azonban ez nem tartozik a Központ kötelező szolgáltatásai közé.

A kapcsolattartásokat a Fogyatékkal Élők Nappali Intézményében, hétköznapiokon délután 13 óra és 16 óra között tudjuk lebonyolítani. A közeljövőben a bíróságok növekvő számban fognak elrendelni felügyelt kapcsolattartást, melyet a járásunkban élő gyermekek esetében biztosítanunk kell. A fokozódó igényeket egyre nehezebb szakember, idő és hely hiányában kielégítenünk.

Szükségesnek látszik a szolgáltatás fejlesztése a kapcsolattartások megfelelő szakmai színvonalon történő lebonyolításához. Pl. kisgyermekek számára is alkalmas játékok beszerzése.

f, Készenléti szolgálat

A Központ nyitvatartási idején kívül (hétvégéken, ünnepnapokon és éjszakánként) biztosítottuk az elérhetőséget a lakosság és a jelzőrendszeri partnereink számára az erre a célra rendszeresített telefonszámon. Az ágazati Minisztérium által 2022-ben kiadott protokoll értelmében az extrém hideg időben kiadott riasztás esetében, a fagyhalál megelőzésében is feladatot kaptak a készenléti szolgáltatások. Ezen ügyekben a kórházakkal a hajléktalan - diszpécser központtal és a helyi szolgálatokkal kell együttműködnünk. A szolgáltatás célja elsősorban az azonnali intézkedést igénylő krízishelyzetek kezelése, mint például családon belüli erőszak vagy kihűléssel fenyegető veszélyhelyzet. A befutott hívások alapján összesen 5 alkalommal kellett 2022 folyamán valamilyen intézkedést kezdeményeznünk. Több esetben csupán különböző szociális vagy gyermekvédelmi ügyekben kértek információt az ügyeletes munkatársunktól. A további intézkedést vagy tájékozódást igénylő esetekben a hívást követő munkanapon jelzéssel éltünk a területi ellátási kötelezettséggel bíró család- és gyermekjóléti szolgálat felé. A készenléti szolgálat telefonszámáról és funkciójáról tájékoztatjuk jelzőrendszeri partnereinket és a járás településeinek lakosságát.

g, Szociális diagnózis készítése

A COVID időszakot követően a szolgáltatásunk még nem tudott visszaépülni a járvány előtti szintre. A szociális diagnózis készítését elsősorban az alapellátást végző szolgálatok kezdeményezhetik a családgondozás megkezdésekor, illetve az esetvezetés elakadásakor. Továbbá egy jogszabályi változást követően a jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik ezt a Központunknál. A diagnózis felvételéhez azonban a gondozottnak is hozzá kell járulnia.

Ez a szolgáltatás az elmúlt négy év tapasztalatait is figyelembe véve nem tudott beépülni a szociális és gyermekjóléti ellátások gyakorlatába. Ennek egyik oka, hogy a nappali vagy bentlakásos ellátást biztosító intézményekre nézve a diagnózis eredménye nem kötelező, így a várólistákon a gondozottak nem élveznek előnyt. A szolgálatok munkatársai szintén nem látják a diagnózis elkészítésének értelmét, így a 2022-es évben nem kezdeményezték annak felvételét központunknál. A szolgálatok felé levél útján és szóban többször jeleztük a szolgáltatás igénybevételének lehetőségét.

j, Utcai és lakótelepi szociális munka (kiskorúakra irányulóan)

A járás településeinek jellege nem igényel ilyen irányú szolgáltatást, így utcai és lakótelepi szociális munkát Központunk nem biztosít, erre a feladatra státusszal nem rendelkezik.

k, Kórházi szociális munka

A hatvani Albert Schweitzer Kórház önálló szociális munkást alkalmaz, akivel szoros munkakapcsolatban állunk. A szolgáltatás nem kötelező, így Központunk nem alkalmaz kórházi szociális munkást.

3. A járás területén működő szolgálatok szakmai támogatása és az alapellátás koordinálása

A Gyvt. 40. § (2) c. pontja, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelete alapján a járás gyermekjóléti szolgáltatásának koordinálása és az ellátási területén lévő család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai munkájának támogatása a Központunk feladata. Ennek a szerepünknek a realizálódása céljából folyamatosan figyelemmel kísérjük a településeken működő jelzőrendszerek tevékenységét és az ellátásba kerülő kiskorúak gondozási szükségleteit és a veszélyeztetést okozó tényezők alakulását. *(Hatvan járás gyermekjóléti alapellátásának gondozotti összetételére vonatkozó adatok és azok elemzése a 24 – 25. oldalon található)* Az információk begyűjtése szóbeli konzultációk, statisztikai adatok és írásbeli tájékoztatók kérése útján történik.

A járás településein működő jelzőrendszerek szakmai támogatásában fontos szerepe van a Központ munkatársai között megnevezett jelzőrendszeri tanácsadónak. A Központtól rendszeresen kér tájékoztatót a Megyei Kormányhivatal is a jelzőrendszerek működésével kapcsolatosan. Munkatársunk rendszerezi a szolgálatok által megküldött ún. heti jelentéseket, melyben a Központot tájékoztatják a hozzájuk érkező jelzésekről, azok tartalmáról és az azokra válaszként megtett intézkedésekről. A szolgálatok tájékoztatása alapján 2022-ben összesen 390 jelzés érkezett az alapellátáshoz, ami valamivel több, mint az 2021-es évben, mely a COVID miatt ebből a szempontból is gyengébb évnek számított.

A legtöbb jelzést a köznevelési intézmények adták le, döntően igazolatlan hiányzás miatt. Egészségügyi szolgáltatók (kórházak, védőnők) szintén gyakran élnek jelzési kötelezettségükkel,

míg a rendőrség részéről továbbra is növekvő aktivitást tapasztalunk. A jelzések tartalmát vizsgálva az alábbi problémátípusokat lehet azonosítani növekvő sorrendben:

- 1, oktatási intézményen belüli magatartási probléma
- 2, elhanyagolás és a szülő-család életvitele
- 3, gyermeknevelési problémák.

A járás szolgálataihoz leadott jelzések száma 2022-ben (A Központhoz ezen felül 221 db jelzés érkezett.)

TELEPÜLÉS	JELZÉSEKBEN ÉRINTETT KISKORÚAK SZÁMA	JELZÉSEKBEN ÉRINTETT FELNŐTTEK SZÁMA	JELZÉSEK SZÁMA ÖSSZESEN
Hatvan	129	46	177
Apc	1	0	1
Boldog	8	13	25
Csány	6	2	8
Ecséd	13	2	16
Heréd	17	6	24
Hort	9	0	13
Kerekharaszt	39	5	48
Lőrinci	41	2	43
Nagykökényes	1	8	14
Petőfibánya	10	0	10
Rózsaszentmárton	2	1	4
Szűcsi	7	0	5
Zagyvaszántó	0	2	2
ÖSSZESEN	283	87	390

A jelzések korösszetételéből az állapítható meg, hogy a felnőttkorúakra leadott jelzések száma csaknem megháromszorozódott az elmúlt évhez viszonyítva. (33-ról 87-re emelkedett) A jelzések mögött meghúzódó problémák között sokszor retardáltságot, pszichiátriai- és szenvedélybetegségeket tapasztalunk. A gondnokság alá helyezett, illetve a gondnokságra szoruló felnőttkorúak egy speciális rétegét alkotják a gondozotti körnek.

A Központ módszertani támogató funkcióját a következő fórumokon keresztül igyekszik ellátni:

- Az esetmenedzserek legalább havi két alkalommal személyesen konzultálnak a településeken dolgozó családsegítőkkal az ellátottakról.
- Folyamatos telefonos elérhetőséget biztosítunk, valamint a jelzőrendszeri koordinátor minden esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen részt vesz.
- Esetmegbeszélő csoportot szervezünk a járásban dolgozó szakemberek részére.

2022 év folyamán 8 alkalommal szerveztünk a szolgálatoknál dolgozó családgondozók számára szakmai alkalmakat különböző formában. (esetmegbeszélés, workshop, előadások) Ezeknek az alkalmaknak fontos célja, hogy a szakemberek, főként az egyszemélyes szolgálatok, bekapcsolódjanak egy egymást támogató szakmai hálózatba, ahol az őket veszélyeztető kiégés megelőzhetővé válik.

4. A Központ Heves megyében végzett módszertani tevékenysége

A Minisztérium kijelölése alapján 2021 szeptemberétől Központunk Heves megyében szakmatámogatási feladatokat is ellát a gyermekjóléti alapellátás területén. Az ilyen irányú tevékenységünket a Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye területét lefedő, minden szociális és gyermekjóléti ellátást magába foglaló konzorcium keretében végezzük. A gesztor intézmény a Dr. Csiba László Integrált Szociális Intézmény, Borsod-Abaúj-Zemplén megye. Intézményünkben a módszertani feladatokat Vincze-Dobó Katalin látja el a központ vezetőjével közösen.

Az év folyamán 13 alkalommal vettünk részt regionális vagy országos szakmai tanácskozáson a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet, illetve a szakmatámogatási konzorcium szervezésében. Három szakmai napot szervezett Központunk a megyében működő gyermekjóléti alapellátásban dolgozó szakemberek számára. Május 19-én, 50 fő részvételével tartottunk tanácskozást, melynek témája a menekültek segítése volt. Az előadások jogi és szociális munka módszertanának szempontjából egyaránt igyekeztek támogatni a terepen dolgozó szakembereket. Szeptember 21-én Füzesabonyban szerveztük meg a központvezetők workshop találkozóját. Az aktualitásokon kívül az óvodai és iskolai szociális segítség került a fókuszba. December 1-én a 25 éves Gyermekvédelmi Törvényről és a nyomában felálló gyermekvédelmi rendszerről tartottunk ünnepélyes alkalmat 76 fő részvételével. A tanácskozáson előadásokat hallgathattunk meg a

kezdeteiről és az azóta megtett útról. A résztvevőket zárásképpen egy állófogadáson vendégeltük meg. A rendezvényeink a helyi és a megyei sajtóban is publicitást kaptak.

Intézménylátogatás keretében felkerestük a megyében lévő járások központjait és személyesen konzultáltunk a helyben jelentkező kihívásokról, mellyel a szakembereknek szembe kell nézniük.

Aktívan részt veszünk egy kb. 25 tagú országos gyermekjóléti alapellátás munkacsoportban. Ez tulajdonképpen egy tanácsadó testületként működik a Minisztérium Főosztálya és a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet mellett. Egy öttagú szűkebb munkacsoportban vállaltuk, hogy a hatósági eljárásokhoz kapcsolódó szociális segítségről szóló protokollt aktualizáljuk. A feladatunkat elvégeztük, az anyag jelenleg a Minisztérium előtt van.

A felsoroltakon túlmenően napi szinten továbbítunk információkat, szakmai anyagokat és útmutatókat az ágazati irányítás és a terület között. A megyében működő gyermekjóléti szolgáltatók gyakran keresnek meg bennünket kérdéseikkel telefonon vagy e-mail-ben is.

2. 3. Statisztika

A járás lakosainak száma: **51319 fő**

0 - 18 lakosok száma: **8701 fő**

A járás oktatási - nevelési intézményeibe járók száma: **7644 fő**

1. Gondozottak száma a tárgyév során

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás (szakellátásból kikerült)	összesen
összes érintett	156	16	147	9	328
Hatvan	58	9	42	6	115
Apc	18	1	8	0	27
Boldog	9	0	28	0	37
Csány	18	1	15	0	34
Ecséd	7	3	13	0	23
Heréd	0	1	2	0	3
Hort	13	0	2	0	15
Kerekharaszt	1	0	0	0	1
Lőrinci	12	0	16	0	28
Nagykökényes	0	0	0	0	0
Petőfibánya	8	0	3	0	11
Rózsaszentmárton	4	0	4	0	8
Szűcsi	3	1	4	1	9
Zagyvaszántó	4	0	10	2	16
Halmajugra	1	0	0	0	1

2. Egyszeri (esetmenedzserek általi) tanácsadások száma: 415 fő

3. Speciális szolgáltatást igénybevevők száma:

óvodai- és iskolai szoc. segítség: **1903 fő**

jogi tanácsadás: **70 fő – 122 alkalom**

pszichológiai tanácsadás: **99 fő – 364 alkalom**

fejlesztőpedagógiai ellátás: **30 fő – 308 alkalom**

kapcsolattartási ügyelet: **44 alkalom 17 ellátott**

jelzőrendszeri készenléti szolgáltatás: **5 hívás**

4. Óvodai és iskolai szociális segítők által elért személyek száma *(nem balmozott adat)*

tanácsadás, konzultáció: **876 fő** (gyermek, szülő, pedagógus és egyéb szakember)

csoportos foglalkozások: **361 fő**

közösségi programok: **666 fő**

ÖSSZESEN: 1903 fő

5. Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma:

hatósági intézkedés	javaslatok száma
védelembe vétel	52
megelőző pártfogás	1
ideiglenes hatályú elhelyezés	5
nevelésbe vétel	8
családba fogadás	25
harmadik személynél történő elhelyezés	0
gondozási hely megváltoztatása	1
családi pótlék természetbeni nyújtására tett javaslat	0
összesen	92

6. A központhoz érkezett jelzések száma kiskorú veszélyeztetettség ügyében: 221

7. A eljárás szolgálataihoz érkezett jelzések száma: 390

8. A hatósági ügyekben kezelt problémák típusonkénti megoszlása: *(Az esetekben szinte mindig a problémák balmozódását tapasztaljuk, a számok csupán a fő problémát mutatják a gyermekek szempontjából)*

Megnevezés	Kezelt problémák száma (főproblémák)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	16
Gyermeknevelési	58
Magatartászavar, teljesítményzavar	41
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	29
Szülők vagy a család életvitele	123
Szülői elhanyagolás (lelki - fizikai)	39

Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	2
Fogyatékoság, retardáció	19
Szenvedélybetegségek	1
Összesen	328

9. Forgalmi adatok:

családlátogatások száma:	982
személyes konzultációk száma:	1321
telefonos konzultációk száma:	3408
összesen:	5711

10. Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek (bármely adat)

tevékenység	tevékenységek száma	érintett kiskorúak száma
esetkonferencián és hatósági tárgyaláson való részvétel	128	182
esetkonzultáció (családsegítővel)	984	373
gondozási-nevelési terv készítése	115	173
környezettanulmány készítése	123	158

11. Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok száma a járásban: 16 fő

12. Gyöngyösi Gyermek Átmeneti Otthonában: 1 fő (Rózsaszentmártonból kért elhelyezést)

13. Gyöngyösi Családok Átmeneti Otthonában: 1 szülő, 4 gyermek kért elhelyezést

2. 4. Programok

NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOR

2023. 08. 15 - 19.

NEGYEDSZÁZAD A GYERMEKVÉDELEM SZOLGÁLATÁBAN

Szakmai nap 2023. 12. 01.

Beszámoló a Területi Szakmatámogatási Rendszer (TSZR) keretében végzett tevékenységről

1. Szakmai rendezvényeken való részvétel (felsorolás)

- 2022. 01. 26. - online Workshop-on való részvétel
- 2022. 02. 16. - Szakmatámogató hálózatok szakmai nap - Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
- 2022. 03. 29. - Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás országos munkacsoport megbeszélés
Protokoll a gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól című szakmai anyag aktualizálása – különös tekintettel a GYVR-re – munkacsoport koordinátori szerep vállalása
- 2022. 04. 21. Miskolc - TSZR konferencia
- 2022. 04. 28. - MNB Pénzügyi Navigátor tanácsadói szolgáltatás online részvétel
- 2022. 05. 11. - GYSZ 7-8, utógondozás képzés - MÁK
- 2022. 05. 20. - Munkacsoport koordinátorokkal megbeszélés-online
- 2022. 06. 03. - Szakmai nap az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működtetésének érdekében - Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
- 2022. 06. 09. - Bélapátfalva - Eger helyszínnel - TSZR konferencia
- 2022. 09. 30. Budapest - „A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása” konferencia
- 2022. 10. 18. - Bélapátfalva - Eger helyszínnel - TSZR szakmai nap
- 2022. 10. 28. - országos munkacsoport találkozó
- 2022. 11. 14. - Miskolc - TSZR konferencia

2. A Központ módszertani rendezvényei:

A. Intézménylátogatások:

- 2022. 04. 27. - **Pétervására, Bélapátfalva**, Család- és Gyermekjóléti Központ - Intézménylátogatás

- 2022. 09. 07. - **Eger - Füzesabony**, Család- és Gyermekjóléti Központ - Intézménylátogatás
- 2022. 10. 12. - **Heves**, Család- és Gyermekjóléti Központ - Intézménylátogatás
- 2022. 10. 19. - **Gyöngyös**, Család- és Gyermekjóléti Központ - Intézménylátogatás

B, Központvezetők találkozója:

- 2022. 09. 21. - Központvezetők találkozója - Füzesabony

C, Szakmai napok:

- 2022. 05. 19. Találkozó a megyében működő központok és szolgálatok képviselőivel
- 2022. 12. 01. NEGYEDSZÁZAD A GYERMEKVÉDELEM SZOLGÁLATÁBAN
25 éves a gyermekvédelmi törvény

II. A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását intézményünk két telephelyen (Hajós Alfréd úton és Mohács úton) működő Bölcsődéje biztosítja az igénybevevők részére. A Hajós Alfréd úton 84, a Mohács úton 24 férőhely áll rendelkezésre.

1. Személyi és tárgyi feltételek

A feladatellátást végző szakemberek száma:

Hajós Alfréd úti Bölcsőde

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő ételmezésvezető/adminisztrátor
- 13 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő bölcsődei dajka
- 2,5 fő konyhai dolgozó

Mohács úti Bölcsőde

1 fő vezető kisgyermeknevelő

4 fő kisgyermeknevelő

2 fő bölcsődei dajka

Összesen: 28,5 fő

Az év során 1 fő bölcsődei dajka és 1 fő szakács állt munkába, 1 fő bölcsődei dajka pedig nyugdíjba vonult.

A Mohács utcai bölcsődében a mesekerítés áthelyezése alapítványi forrásból lett megoldva. Az udvaron lévő két fa gyökérzetének egy része a felszínen fut, rendkívül botlásveszélyes. Az egyik fa elkerítése a kerítés áthelyezésével megoldódott. A másik fa köré egy pad fog készülni, olyan szélességben, hogy a fa gyökérzetét eltakarja, illetve a fa és az ülőke közötti részt földdel töltik fel. Így megóvtuk mindkét fát és megőriztük az árnyékolást is.

Bölcsődéink jól felszereltek, alkalmasak a 0-3 éves korosztály ellátására.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a Bölcsődék tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

2. A Bölcsődében folyó szakmai munka értékelése

A 2022-es évben több kollégát kellett pótolnunk. Az érkező új kollégáknak is időre volt szüksége, hogy felvegyék a bölcsőde működésének ritmusát. Az év során több kisgyermeknevelő folytatta felsőoktatási tanulmányait, az ő helyettesítésüket is meg kellett oldani.

Belső (házi) továbbképzésként gyakornoki státuszban lévő 1 fő kisgyermeknevelő felkészítése történt a Pedagógus I. fokozat megszerzéséhez, a minősítés időpontja 2022. június 7. volt.

Az OKJ végzettségű kisgyermeknevelők házi továbbképzése is folyamatos volt.

November 10-én a konyhai dolgozók, bölcsődei dajkák, ételmezésvezető, a bölcsődevezető és helyettese, illetve a Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye és az Idősellátás munkatársainak részvételével HACCP oktatásban részesültünk. Az oktatásnak a Hajós Alfréd utcai bölcsőde volt a helyszíne. Ismét sok új információval lettünk gazdagabbak.

Kreditpontos továbbképzésen folyamatosan rész vesznek a kisgyermeknevelők, jellemzően online módon. A Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság szervezésében megkezdődtek a kötelező modulba tartozó képzések is, szintén online formában. Ennek köszönhetően 2022. december 31-ig az érintett munkatársak valamennyi pontjukat megszerezték a képzési időszakon belül.

Az év során az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem óvodapedagógus hallgatói – 3 fő – hospitáltak a Hajós Alfréd úti telephelyünkön, illetve 2 fő az Apor Vilmos Katolikus Főiskoláról sajátos nevelési igényű gyermekeket figyelt meg.

Szülőcsoportos beszélgetést tartunk minden nevelési évben 3 alkalommal.

2022. augusztus 31-ig a Hajós Alfréd utcában 71, a Mohács utcában 23, összesen 94 gyermeket láttunk el. 2022. december 31-ig, a 2022/23-as nevelési évre jelentkezők közül a Hajós Alfréd utcában 55, a Mohács utcában 19, összesen 74 gyermeket gondoztunk. Óvodai nevelésbe 74 gyermek távozott a két telephelyről összesen. Rendszeres gyermekvédelmi támogatást 5 fő, 100%-os étkezési díjkedvezményt 88 fő vehetett igénybe.

Várólistán jelenleg összesen 5 kisgyermek van, aki még a 2022/23-as nevelési évben szeretnének elhelyezést nyerni. Őket nagy valószínűséggel már csak ősszel tudjuk fogadni.

A 2022-es évben több alkalommal nagyon alacsony volt a gyermekcsoportok létszáma a megbetegedések miatt. A munkatársak betegsége miatt sok nehézségünk akadt a munkaszervezés kapcsán. Kollégáim rendkívüli helytállására nagyon dicsérendő, hiszen sokszor hosszabb időre is vállalták munkatársaik távollétében a rájuk nehezedő többletmunkát.

Rendezvényeinket már meg tudtuk tartani, mindenki nagy örömére, így megrendezésre került a farsang, a gyermeknap, a búcsúuzsonna, a télapó ünnepség és a karácsonyi teadélelőtt is.

A bölcsődék napja alkalmából a Szilaj-völgyben tartottunk szakmai napot, illetve csapatépítő tréninget. A szakmai részben a Magyar Bölcsődék Egyesülete által kiadott bölcsődei standardot tekintettük át, véleményyeztük az abban foglaltakat.

A szülői fórumot már jelenléti formában tartottuk meg, a jelenlévőket tájékoztattuk az óvodai beiratkozásról, az alapítványi munkáról, illetve a gyermeknapi rendezvényünk megszervezéséhez kértük a szülők támogatását is.

Nyári zárva tartás ideje alatt a Hajós Alfréd úti bölcsődében a főbejárat teljes felújítása történt meg.

Július 1-jén a bölcsődei dolgozók a gödöllői kastélyt látogatták meg.

3. Statisztika

	Átlagos gyermekek -			Nem fogyatékos, hátrányos helyzetű	Nem fogyatékos, halmozottan hátrányos helyzetű	Fogyatékos gyermek		
	nem fogyatékos, nem hátrányos helyzetű							
	Hajós A. u.	Mohács u.	Összesen	Hajós A. u.	Hajós A. és Mohács u.	Hajós A u.	Mohács u.	Összesen
Január	1280	360	1640	20	0	80	40	120
Február	1280	360	1640	20	0	80	40	120
Március	1344	378	1722	21	0	84	42	126
Április	1152	324	1476	18	0	72	36	108
Május	1408	396	1804	22	0	88	44	132
Június	1344	378	1722	21	0	84	42	126
Július	640	180	820	10	0	40	20	60
Augusztus	832	234	1066	13	0	52	26	78
Szeptember	1344	378	1722	21	0	84	42	126
Október	1280	360	1640	20	0	80	40	120
November	1344	378	1722	21	0	84	42	126
December	960	270	1230	15	0	60	30	90
Összesen:	14208	3996	18204	222	0	888	444	1332
Normatíva			79,14	0,96	0	3,86	1,93	5,79
(osztószám: 230 :12*12) 230			79	1	0	3,9	1,9	5,8

4. Adományok, támogatások

2022-ben a háború menekülteinek gyűjtöttünk adományt. A bölcsődei dolgozók anyagilag támogatták a kezdeményezést, vásároltunk bébi ételeket, pelenkákat, popsitörő kendőket,

kenőcsöket, hintőporokat. A szülők is adakoztak, az összegyűlt adományt a Szociális Szolgálat továbbította a rászorulóknak. 2022-ben sajnos egyetlen cég sem támogatta alapítványunkat, két alkalommal - tavasszal és ősszel is - küldtünk támogatást kérő leveleket. Az Adó 1%-a (265 658 Ft) és a szülők támogatása (210 095Ft) a gyermeknapon, jelentett bevételt. A Mohács utcában alapítványi támogatással áthelyezésre került a mese kerítés, így az udvar hátuljában álló fát elkerítettük a gyerekek elől. Erre azért volt szükség, mert az udvaron álló két fa gyökérzetének egy része a felszínen fut és ez botlás- és balesetveszélyes. A másik fa köré egy ülőpadot készítettünk, ami egyfelől lefedi a fa kiálló gyökérzetét, és ülőhelyet is biztosít a gyerekek számára.

Összesen 345 512 Ft-tal segítette a bölcsőde működését az alapítványunk (kerítés áthelyezése, az ülőke alapanyagának egy része 269 875 Ft, 20 407 Ft gyermeknapi rendezvény, 55 230 Ft bölcsődevezetői lap).

5. Programok

Farsang

Az idei évben a gyermekek számára az **első esemény a farsang**.
A gyermekek jelmezekbe bújva töltötték a délelőttöt a bölcsődében.

Búcsúuzsonna

A búcsúuzsonna az óvodába távozó gyermekek ünnepe.

December 6. Télapó

A Városi Télapó ismét ellátogatott hozzánk.

A hétköznapiak

Bölcsődéinkben a szakmai előírásoknak megfelelően gondozási - nevelési terv készül minden gondozási egységben a gyermekek életkorának megfelelően. A heti tervek alapján minden napra más-más tevékenység jut. Az ünnepekről és jeles napokról is megemlékezünk.

Felnőttek

Gödöllői kirándulás

III. GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA, IGÉNYBEVÉTELE, TAPASZTALATAI

A 2016-os évben az átmeneti gondozást biztosító helyettes szülő kérte jogviszonyának megszüntetését, megromlott egészségi állapotára hivatkozva. Így ez a szolgáltatás 2016. november 30. napjával megszüntetésre került.

A feladatellátás – ennek ellenére – 2017-től is biztosított volt, mivel Hatvan Város Önkormányzata feladatellátási szerződést kötött a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulással, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítására.

2022-ben a gyöngyösi Gyermekek Átmeneti Otthonában Hatvanból nem került elhelyezésre gyermek.

IV. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK

2022-ben **Szolgálatunknál és Központunknál** nem történt szakmai ellenőrzés.

A **Bölcsődében** 2022. február 10-én a NÉBIH Állategészségügyi Osztálya tartott ellenőrzést a főzőkonyhán.

Belső ellenőrzésre 2022. április 5-én került sor.

2022. október 14-én módszertani szakmai ellenőrzés volt a Hajós Alfréd úti, 2022. november 7-én a Mohács úti Bölcsődében, melyet a Heves Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya rendelt el.

A Magyar Államkincstár ellenőrzésére a Hajós Alfréd úton 2022. október 21-én, a Mohács úton 2022. november 10-én került sor.

Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok pótlása megtörtént.

V. A JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

- Fő célkitűzésünk, hogy a gyermekvédelmi - gyermekjóléti gondoskodásba került gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerése megtörténjen, valamint a számukra legoptimálisabb megoldás megszülethessen.
- A szűkebb társadalom, illetve a településen élő lakosság biztonságérzetének támogatása.

Család- és Gyermekjóléti Központ:

- Módszertani munka folyamatosságának biztosítása.
- Pszichológiai tanácsadás kapacitásának növelése.

Bölcsődei ellátás:

- A szakmai színvonal magas szintű megtartására törekszünk (képzések, továbbképzések, színes programok).
- Munkatársak felzárkóztatása a pedagógusi minősítési rendszer követelményei szerint.
- Férőhelyszám bővítés.

VI. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAI

A gyermekjóléti szolgáltatás bűnmegelőzési (illetve *bűnisméltés megelőzési*) szerepe a gondozási tevékenységében közvetlenül vagy indirekt módon jelenik meg. A rendőrség aktivitása a tavalyi évhez képest csökkent a gyermekvédelmi jelzőrendszerben, a múlt évben 21 jelzés érkezett tőlük.

A gyermekvédelem bűnmegelőzési feladatainak kapcsán Szolgálatunk együttműködik az alábbi szervezetekkel:

- Rendőrség
- Pártfogó Felügyelet
- Heves Megyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály

VII. CIVIL SZERVEZETEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az állami és önkormányzati fenntartású jelzőrendszeri szervek és intézményeken kívül említésre méltó a civil és egyházi szervezetekkel folytatott együttműködés eredményessége. A városunkban aktívan működő NGO szervezetek közül a következőkkel tartottunk fenn folyamatos kapcsolatot.

- Újhatvani és Óhatvani Caritas
- Vöröskereszt
- Baptista Szeretetszolgálat
- Református és Katolikus Egyházközséggel és önszolgáló csoportjaikkal
- Máltai Szeretetszolgálat
- Hatvani Karitatív Összefogás

ÖSSZEGZÉS

A gyermekvédelemben dolgozó munkatársaknak ebben az évben sem volt könnyű feladatuk a saját területükön, ennek ellenére a hozzánk érkező visszajelzésekből hatékonyak és sikeresnek ítélték meg a szakmai munkánkat városi, megyei és országos szinten egyaránt.

A rendkívül nagy érzelmi leterheltséget jelentő gyermekvédelmi feladatok és problémák kezelését a munkatársaim magas szakmai színvonalon oldották meg, amit ezúton is köszönök nekik.

Jelen Beszámoló Guhyás Beáta szakmai vezető, Tóth Zoltán intézményvezető és Pappné Rádai Borbála bölcsődevezető által szolgáltatott adatok és információk felhasználásával készült.

Hatvan, 2023. április 11.

Tisztelettel:

Semperger Katalin
igazgató

